

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 »
 Helyben hához hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 »
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 »

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 8.

A szerkesztőség kéziratok visszaadását vagy megőrzését nem vállalja.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 6 fillér.

NAGYVÁRAD, május 10.

A világosság felé.

Világosság felé tör minden élő lény a földön. A Libanon cédrusa ép úgy, mint a pinczébe dugott szerény virág; a kis madár ép úgy, mint az értelmes ember. De az embernek nemcsak fizikai világosság kell. Őt vágyai a szellemi világosság felé ragadják; kibontja gondolatainak szárnyait s verdesi velük évezredek óta a szellemvilág sorompóit.

Csakhoggy mint az utas ismeretlen utakon, úgy tévedt sokszor a világosságot kutató ember asötétség országába, a boldogságot kereső a szenvedések birodalmába. Hamis fény vezette Isten helyett gonosz szellemekhez és hatalmas gulák, obeliszkok, de tenger bűn és tenger bánat jelezte már a büszke szárnyalásnak utait, mikor megjelentek az »ihletett« apostolok s ez igazi világossággal sziveikben rávilágítottak a küzködő emberiség előtt amaz utakra, melyeken a boldogság terem.

Azóta évezredek teltek. Elgondolni is sok azt a roppant nagy haladást, mely az apostolok ideje óta folyton emeli az emberiséget.

A kutató ész a természetnek ezernyi titkát megfejtette már és szolgálatába hajtotta annak csodálatos erőit; felfedezések, találmányok gazdagították az emberi nemet, bámulatos fejtegettségi állami

és társadalmi rendszer gondoskodik a népek rendjéről és jólétéről. Mégis csak tekintsünk körül, mennyi az elégedetlenség, mennyi a nyomor, mennyi a boldogtalanság körülöttünk!

Mert eltévesztettük az utakat, melyekre az apostolok mutattak, melyeken a törhetlen hit, a tiszta erkölcs, a fennkölt emberi erények virágai nyílnak, a melyek a boldogság felé vezetnek. S ma buzgóbban imádkozhatunk, mint valaha: *jöjj el Szentlélek Ur Isten!*

Kereste a boldogságot minden időben az ember ma is tör utána jobban, mint valaha. Csakhoggy ma nem tartja már azt, hogy kis kunyhóban is megterem a boldogság, hanem a szerencse és jólét fényes palotáiban keresi azt s küzd érte minden fegyverével, lelkének, testének minden erejével, sőt még embertársainak kárával is.

Azok a kevesen, akik utólerik a szerencse és jólét nagyhatalmait, leggyakrabban testi-lelki épségükkel, szívének melegével fizetnek a vélt boldogsáért. A legtöbb sohasem éri el küzdéseinek célját s örökre boldogtalannak vallja magát.

Igy aztán megtelik a világ a szerencsések rideg közönyével, önzésével, meg a családottak keserűségével. És ilyen miazmás levegőben nevelik fel a következő nemzedéket.

Valókan, ma nagyon tökéletesnek kellene nevelni ezt a nemzedéket és föl-

gyezve az ész és szív minden ékeségével vezetni az igazi világosság felé, melynél meglássa újra a boldogsághoz vezető utat.

Mélyen érző és mélyen gondolkodó anyákra van szükség, meg férfiakra, a kik nemcsak tudósok, kenyérkeresők, hanem jó atyák és igazi emberbarátok is. Ezek helyett azt látjuk, hogy a leányokat mindenre nevelik, csak az anyai hivatásra nem s a fiu szívének kiművelésével mit sem törődnek. Pedig a nevelésben rejlik bajaink legfőbb oka. Csak nézzünk körül, mi történik e téren itt közvetlen körülöttünk?

A legtöbb gyermek vagy elkényeztetve, vagy a társadalomban elfoglalt mamáktól elhanyagolva, tehát kevés jóra való készséggel kerül az iskolába. A kis lány jól—rosszul elvégzi a polgári iskolát, miközben a tánciskolában kezdi tisztázni a »flirt« fogalmát; a színházban kezdi tanulmányozni a sikamlós dolgokat, társainak arról beszél, hol lehet a legszebb ékszert venni, hogyan lehet a szemet fényessé, az arcbőrt hamvassá, a fekete haját szőkévé tenni? Ha pedig lerázta az iskola porát, akkor egyszerre nagy lány lesz belőle: elviszek »a korzóra«, a nagy »kolonba«, sőt még a Pannoniába is. Vagy ha ezt az anyagi körülmények nem engednék, akkor regényolvasással, szomszédolással s unatkozással tölti a leánykor legfontosabb éveit, melyeken még nagyon sok tanulással, meg házi

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Pünkösdi rózsa.

Irta: Helvey Lajos.

Balsamos tavaszi légben uszott a harangszó. Zsongására templomba indultak a hivek. Ünneplő ruhában, szívében ünnepi érzellemmel a pünkösdi nagymisére. Tipegő ájtatos anyókák javakorbéli asszonyok öregszemű olvasóval, mosolygó arczu, beszédes szemű menyecskék vituló szép lányok piros fodru cipőben, virággal a kivartott zsebkendőjükben, bársonytáblájú imakönyvvel kezükben, munkás gazdaemberek az élet komolyságával arcukon, legvégül gondosjárásu legények csikorgó, fényesszárú csizmában, rozmaringos kalappal. Fia-lánya, apraja örege mind egybe sereglett a falunak a templomában és zsufozásig megtöltötte beharangszóra. Hanem azért rend volt ám minden szögletben. Az iskolás gyerekek nem csintalankodtak, az eladók nem sugtak-bugtak, nem nevettek össze minduntalan, a legények is tisztessé-

gesen viselkedtek a kóruson. Hát így is kell. A ki nem tud becsületet, nem való az Isten házába.

Olyan volt a templom, mint valami illatölterhes virágoskert. Koszoruk, virágcsokrok díszlegettek mindenütt. Az oltáron, a missiókeresztben, a ludi Boldogasszony lábánál, meg a páduai szent Antal szobránál, de még a szószéken is. Fehér jázmin, sárga viola, vörös muskátli, piros pünkösdi rózsa. Napsugár hullott be a festett üvegü ablakokon és beragyogta a koszoruk s a hívő szívek virágait.

Fölharsant az ének. Jöjj el Szentlélek Isten, ereszd reánk teljesen, mennyből fényességedet. Messze vidéken híres volt a mester ur kellemes, szép hangja, de most alig vehette ki az ember az újjongó lelkek harsogásából. Még az orgona bugása is alig hallatszott ki belőle.

Megkezdődött a prédikáció. Nem hiába, hogy tízenkét iskolát járt ki a plebános ur, hanem gyönyörűen is hirdette az Isten igéjét. Mint a csöppentett méz, olyan édesen folyt ajkáról a szó. Az erősség lelkéről beszélt. A

harmadik Isten-személyről, kinek tüze lángra lobbantotta és megerősítette a szíveket. Gyullassza föl az ő hivei szívet is, hogy a szent tűzben megerősödjének és a küzdelmek kalapácsütései közben megedződjenek. Gyakorta hullanak ezek az ütések. — Nem szabad leroskadni alattuk. Szembe kell velük szállni az erősség lelkének segítségül hívása mellett.

Nem szabad elhagyni szent hitünket, ha éltünk kell is cserébe adnunk érte. Majd egyszer örökélet lesz a jutalma áldozatunknak. De nem szabad elhagyni a földet sem, amely dajkált. Hantjával is az takarjon.

Éppen idáig jutott a pap a szószéken, mikor valami elkésett ember furakodott a hívők sokaságán keresztül a padok felé. Boldizsár István volt, a fiatal asztalosmester. Ritkán járt templomba, most is elkésett. Még azért jókor jött. Mintha csak neki prédikált volna a pap Minden szava szívében találta. A kivándorlókról esett szó, akik nehéz napjaiban magára hagyják hazájukat.

Boldoguljon, ahogyan tud. Ők is is a bol-

— A legjobban ajánlható az úri közönségnek ruha-beszerzésre —

MITTELLER EDE

Nagyvárad,
 Fő-utca.
 (Uri Casinó-épület)
 TELEFON 520.

angol divatszabó cég

■ Szövetek és belések méterenkint nálam a legolcsóbb gyári árban szerezhetők be. ■

mely angol szövetekből a legújabb szabás szerint a legszebb kivitelben készít *férfi öltönyöket*, s minden e szakba vágó ruhaneműket. — *Női costümök*, valódi angol SZÖVETEK nagy választékban.

munkák folytonos gyakorlásával kellene női és anyai hivatására előkészülnie.

De nehéz is volna erről az előkészületekről itt Váradon gondoskodni. Mert itt az általános nőnevelés olyan elhanyagolt állapotban van, hogy egy felsőbb leányiskolánk sincs, a milyennel pedig sokkal kisebb városok is dicsekedhetnek.

Szakiskoláink, a tanítónő-képző, — óvónő-képző intézet, kereskedelmi tanfolyam stb. nem pótolhatják az általános műveltséget adó felsőbb leányiskolát. Nekünk nem tanítónőkre, óvónőkre, postásnőkre, könyvelőnőkre van nagy szükségünk, hanem mindenek fölött művelt anyákra, kik a jövő nemzedéket a világosság felé vezessék.

De hogy vagyunk a fiúneveléssel? A középiskolában temérdek tudományt, kevés önzetlenséget vagy tiszteletudást szerznek a fiúk.

A tulfeszített szellemi munka megterheli agyukat és kevésbé műveli szívüket. A testedző játékok helyett pedig rendszeresen a kártyajátékhöz pártolnak fiaink s ez a pártolás a felső iskola tanszabadsága mellett csakhamar szenvedélyé fajul s alapja lesz egy szörnyű társadalmi betegségnek.

Nem könyveik mellett éjszakáznak a mi fiaink; általában ifjui erőikből keveset szánnak az intellektuális életre, többet az élvezetekre. Aztán a folyton változó s fejlődő új meg új tanok felzavarják, nyugtalanítják kedélyüket, nem nyújtanak elég támaszt a jövő munkájához, nem tanítják meg: nyugodtan megküzdeni a sorscsapásokkal és okosan élni ajánlékival.

Mikor aztán jön az élet az ő megpróbáltatásaival: akkor veszik észre, hogy nem segítenek rajtuk a filozofiai rendsze-

rek. Így készülnek hivatásukra a család-fők s kevés biztosítékot nyújtanak a jövőendő társadalom boldogságára.

Igen, hogy a nyomor és szerencsétlenség oly gyakori köztünk: annak oka műveletlenségünkben rejlik. Abban, hogy sem lent, sem fent nem fordítanak elég figyelmet a szív kiművelésére. Pedig a társadalom alsó rétegeiben az elterjedt veszedelmes szociális tanokkal, az erkölcstelen olvasmányokkal és az általános korrupcióval szemben csak a jóra való gondos neveléssel küzdhetünk meg. És a társadalom felsőbb rétegeinek bünei és válságai közül szintén csak egy regenerált, lelki műveltségben gazdag nemzedék vezethet ki az általános boldogulás útjára.

özv. Személyi Kálmánné.

A politikai válság.

Husvételre vártuk már politikai életünk megújulását, a válság megoldását s íme ugyanabban a várakozásban talál bennünket a Pünkösöd is.

Akkor még alaposabb volt a reménykedés, mert husvétel előtt két hétig Budapesten időzött a király s kihallgatta politikai életünk vezéralakjait. Azóta véget ért a felirati vita, a többségi pártok felirata állítólag megnyerte a király tetszését, le is küldötte *Burián* báró személyében megbízottját, de az új tárgyalások nem vezettek eredményre a kibontakozás tekintetében. A Kvassay-féle kísérlet számba sem jöhet.

Komolyan, érdemlegesen talán nem haladt husvétel óta a válság ügye semmit. Teljes bizonytalanságban értük meg a pünkösödöt is.

Amivel régóta fenyegetik Bécsből az országot, a *Fejérváry* féle kombináció megint előtérben van, de most is csak mint pusztá kombináció.

Ma egyik német kormánypárti újság jelenti nagy pozitívással, hogy közvetlenül a pünkösdi ünnepek után beáll a válságban a fordulat. Bár a napját ma még egész határozottan megállapítani nem lehet, mert biztosra vehetni hogy gróf *Tisza* István az államügyek vezetését a jövő héten átadja utódjának, báró *Fejérváry* Gézának. Ma délben már — egy tárcza kivételével — kabinetje is teljesen kész volt. Az új kabinet összeállítása — a német lap szerint — meglepetés lesz.

Az új miniszterek elismert szaktekintélyek, a kik közül egyetlen egy sem tartozik ez idő szerint a parlamentbe, valamennyi pártkötélken kívül áll s a jövőben sem vesznek részt a pártusákban.

Az új miniszterek semmi módot sem hagynak megkísérletlenül, hogy maguknak legalább a pártok semleges magatartását biztosítsák, de ha a parlament meg is tagadja tőlük támogatását, a képviselőház magatartásának tekintetbevétele nélkül, intézik a kormányzati ügyeket s lebonyolítják azt a tömérdek restanctziát, mely a hónapok óta tartó válság tartama alatt halmozódott fel s melynek feldolgozására a *Tisza*-kabinet már nem érezte magát hivatottnak.

Eddig a német lap, amely koncedálja a legnagyobb biztosság daczára, melylyel a kabinetalakítás dolgát a jövő hétre befejezett ténynek tüntette fel, hogy — meglepetések kizárva azért nincsenek.

Apponyi és a király.

Berlinből táviratozzák, hogy ott nagy fel-tűnést kelt gróf *Apponyi* Albertnek a magyar válságról a *Tag* című lapban megjelent cikke. Ebben kifejti *Apponyi*, hogy Magyarország vezérdogmája az, hogy független, szuverén állam, amint ezt az 1791. 12. t.-cz. formulázta is: *regnum independes, nulli alio populo vel regno subjectum*. Az 1867-iki kiegyezés a magyar

dogulást keresik, csakhogy könnyebb szerrel. Idehaza nagyon bajos.

Boldizsár Istvánt eleinte boszantotta ez a beszéd.

No, nem hiába, hogy elszokott a városban, legénysége idején a templomozástól, hanem most is jobban teszi, ha otthon marad. Az elvtársak közé ugyan sohasem járt, annyi magához való esze mindig volt, a papokat sem gyűlölte, hanem a jóra való restség lassan-lassan kiölte belőle az előhitet. Most is csak a látszat kedvéért jött el. Hogy tessék-lássék. Hogy a szomszédai meg ne szólhassák.

— Aztán, itt van ni! Egyszer megy templomba, akkor is vele van baj. Az ő dolgát szapulja a pap. Kinek mi gondja rá?

Boldizsár Istvánt furdalta a lelkiismerete. Alig félesztendeje, hogy letelepedett a szülőfalujában, máris megelégette a dicsőséget. Pedig elég tisztességesen keresett. Beérhette volna vele kezdetnek. Kevesellette. Gazdag ember akart lenni. Teste egészségtől duzzadt, lelke beteg volt. Az aranyláz sorvasztotta. Amerikába vágyódott.

Fiatal volt, erős, ügyes, ott pedig jól megfizetik a hasznavehető embert. Titokban már egyengette is az útját. Véletlenül éppen pünkösöd szombatján kapott levelet a brémai em-

berszállító hajó ügynökétől. Szinte azt hitte egy darabig, a prédikáló pap valahogy megtudta a szándékát. Csak később jutott eszébe, hogy nemcsak neki beszél a pap, hanem az egész templomnak. Nem azért van a pap, hogy Pétert-Pált kipredikálja, hanem azért, hogy mindnyájunk hibájára rámutasson és jövőre megóvjon tőle.

Az asztalos most már egyre élénkebben figyelt a prédikációra. Egyszer csak azt vette észre, hogy a papnak, aki a hithűség és hazaszeretet kötelességéről, a kivándorlás veszélyeiről s az amerikai meggazdagodás bizonytalanságáról beszélt, mindenben igazat ad. Szíve izgatottabban dobogott, arcát a megszegegyenülés pirja borította. A pap rég odahagyta a szószéket, javában misézett már a főoltárnál, de a templomkerülő Boldizsár István még egyre a prédikálószerkelt ezüstös galambját nézte. Körülötte örömeinek ujjongott és imádság szállt az égbe.

Elgondolkozva nézegette a kedves templomot, amelyben gyermekkorában olyan sokszor, most meg olyan igen-igen ritkán fordult meg. Elnézte az Istenével társalgó szép nyugodt arcát és egyszer csak oda esett tekintete az imádságba merült Csipkés Annuskára. Szép leány volt Annus. Piros volt az arca, mint a

pünkösdi rózsáé. Nemcsak a teste volt formás a lelke még szebb volt.

Ott lakott Csipkés Ambrus gazda, valahol Boldizsár István műhelye körül. A fiatal asztalos sokszor látta a szép lányt. Tetszett is neki. De sohasem ennyire, ahogy mostan, ájtatos buzgóságában. Boldizsár István egyszercsak, mintha szárnyaverdesését hallotta volna a pünkösdi madarának. Mintha látta volna, ahogy leszáll fejére és megvilágosítja. És mintha melegét érezte volna a szent tűznek, mintha látta volna, amint lángra gyújtja szívét és megerősíti. Nem tudta mi van vele, de mikor urfölmutatás után fülébe harsant az ének:

Aldd meg országunkat,

Mi magyar hazánkat . . .

hirtelen könnyű lopózott a szemébe.

Mikor pedig vége lett a nagymisének, Boldizsár István egyenesen hazament, tüzet rakott és elégette rajta a brémai ügynök levelét. Nyoma se maradjon, ne tudjon róla soha senki. Ez volt az igazi pünkösdi tűz.

Mire még egyszer elérkezett a Szentlélek ünnepe, piros rózsája ott virult már a takaros asztalosműhelyben is. A toronyban megszólaltak a pünkösdi harangok s hívó szavukra egy földel alól indult a templomba: Boldizsár István meg a felesége, Csipkés Annus.

Pártoljuk a helyi ipart!!

Czementlap, czement tetőcserép

kitünő minőségben — mely elsőrendű jó, szép, könnyű és hófűvés védő tetőzetet képez — szolid árak mellett helyben Nagyvárad, Fűzes Fatelep 3. sz. a. T. Szűcs Mihály és Társa cégnél kapható.

Kéri a cég vidéki rosszabb minőségű és állásu agyag-cserép rendelése előtt gyártmányainak szives megtekintését, ahol minden további ismertetés és felvilágosítással készségesen áll a tisztelt érdeklődő közönség rendelkezésére.

A cég tetőcserép gyártmányait helyben tetőre is felrakja, tartósságáért pedig a legmesszebbmenő irásbeli jótállást vállal.

állam függetlenségét nem ismerte el. Czikke végén ezt mondja:

Amikor mi a kétértelműségek rendszerét megakarjuk törni és tiszta helyzetet kívánunk teremteni, azt hisszük, épp úgy szolgáljuk a korona és a kettős monarchia érdekeit azzal Középeurópa nyugalalmát és biztonságát, mint hazánk céljait. Annak oka, hogy eddig nem sikerült nekünk, királyunkat meggyőzni, az eddigi többségek folyton erőltetn magatartása, melylyel bizonyos reformok szükségességét a felségnek nem magyarázták meg, sőt a királyt téves hírben megerősítették. Mivel mi tudjuk hogy ez a tévedés végzetes, alattvalói kötelességünkkel ellenkeznék, ha azt tovább terjedni engednék.

A görög katolikus püspöki székház.

Írta: Dr. Némethy Gyula.

Akinek alkalmá nyílt az új püspöki palotát kívül-belül megtekinteni, kétségkívül azzal a meggyőződéssel végzi be a szemlét, hogy az épület nemcsak egyik legszebb, mindenestre a legeredetibb dísz a Szent László-térnek, hanem, hogy annak mai fölavatása egészen elsőrangú művészeti esemény Nagyvárad életében, megvalósulása a széles látókörű és finom ízlésű főpásztor eszméjének, s egyik legszebb alkotása az ambíciózus építőnek.

Hogy néhány történelmi adatot előre becsássunk: a régi rezidenczia bontási munkálatai 1903 aug. 10-én kezdődtek s még ebben az évben ideiglenes tetőzet alá került az új épület, melynek fölemelésénél ugyan fölhasználták a régi falakat, de az egész épület legnagyobb részében mégis újnak tekinthető. 1904-ben a palota külseje csaknem egészen elkészült, s az már a múlt ősztől kezdve előkelő dísz volt a térnek, a belső munkálatok azonban csak 1905 első felében nyertek befejezést.

Az egyemeletes, modern ízű román stílusban épült palota vagy inkább kastélynak két homlokzata van. A két homlokzat egész lábadata (Sockel) vörös márványból készült, míg a fal többi részei jelentékeny mennyiségben kővel vannak burkolva. A rendkívül tagozott tetőzet kékesszürke angol palából áll, s a sarkon toronyzerű, a két homlokzaton pedig a kiugrások vagy rizalitok fölött egészen kiemelkedő tagozatával rendkívül eredeti és jellemzetes, festői látványt nyújt. A Szent László-téri homlokzaton a rizalit fölött a püspök kőből faragott czimere ékeskedik. Az első emeleten mindössze hét ablak van, amennyiben az ablakok igen nagy méretűek. A középső rizalit alatt van a főbejárat, a külső kiképzés legművészebb részlete, mely a magyarországi régi román stílusú kapuzatokra emlékeztet. Egészen kőből, gazdag mintázattal kifaragott kettős oszlopszatu, kettős béléttű félkör alakú kapuzat ez, melynek nehéz fából faragott, díszes veretű, czimeres ajtaja van. Hasonló kapuzattal Nagyvárad egyetlen köz- vagy magánépülete sem dicsekedhetik. A Pável-utcai homlokzat természetesen jelentékenyen egyszerűbben van tartva, de ez is eredeti és változatos. Az emeleten 13 ablak látható, a földszinten egygyel kevesebb; ennek helyét egy gyalogkapu foglalja el. Kiemeljük az emelet fölötti díszes lucarne-szerű padlásablakokat, mint az alacsonyabb tetőzet érdekesen élénkítő díszét.

De térjünk immár vissza a Szent László-téri homlokzat gyönyörű kapuzatához, vagyis az egyetlen kocsibejáróhoz.

A kapu alatt jobbra nyílik a lépcsőház, az épület legszebb belső helyisége. Két vörösmárvány falazat között haladnak fel a lépcsőházba, mely egy bűvös szépségű négyszögletes helyi-

ség, felső világítással s három oldalon oszlopos nyílt loggiákkal azaz folyosóval. A folyosó oszlopai szürke, a korlátok, balustrade-ok vörös és sárga márványból vannak gyönyörű portosággal a legszebb román motívumokkal kifaragva és csiszolva, egyes helyeken diszkrétül színezve, hogy a tagozatok kidomborodjanak, de úgy, hogy az egészenk szinhangulata, tónusa is összhangzatos jótékony hatása.

A lépcső fordulatánál egy remek bronzvillamos kandeláber. Az lépcsőház üvegtetőzete katedrál-üvegből készült s részben színes mustrával pompázik. A belső, illetőleg alsó, s a külső, illetőleg felső tetőzet közé lámpa fog kerülni, hogy a lépcsőház esti világítása is fényes legyen.

A csaknem teljesen márványburkolattól csillogó gazdag tagozatu, finom szinhangulatu, nemes formákban megkoncipiált lépcsőcsarnok az egész kis tündérpalota valóságos piéce de resistance-a.

A lépcsőházból egy gazdag kiképzésű, színezett portálé vagy kapurosz vezet a előcsarnokba. A kapuzat felett a püspöki czimer ékes kedik alatta feke márványtáblán a következő latin fölirot:

A. D. MCMV.
DEMETRIUS RADU
EPISCOPUS.

(Az Urnak 1905. Esztendejében Radu Demeter Püspök.)

Az előcsarnokból az egyik ajtó a nagy szalonba vezet, amely három óriási ablakával a Szent László-térre néz, két kis ajtaja pedig nyílt erkélyekre vezet. A nagy szalonban, amely román stílusban van tartva, a király és IX. Pius pápa olajképei díszítik a falakat, míg a mennyezetről egy remek napraforgó motívummal tervezett villamos csillár függ alá. A falakon ezenkívül még több páros lámpa-kar nyílik előre. A butorzat előkelő modern stílusban készült.

A palotát remek modern tábla-parket, gazdag mintázattal. A nagy szalontól balra van a kis szalon, rokokó ízlésben, két remek ráma-zatu tükörrel; innen a püspök dolgozószobájába jutni, melynek egy zárt erkélye van a tér felé; innen a püspök hálószobájába vezet egy ajtó, melynek ablaka már udvarra nyílik.

A nagy szalonból jobbra nyílik a körszalon vagy kupolaszalon, renaissance modorban, velencei berendezéssel, melynek egyik legművészebb dísz egy üvegrámájú tükör. Ebből a sarokszalomból a nagy ebédlőbe jutni, melynek különben az előcsarnokba is nyílik ajtaja. A csucsives stílusban tervezett ebédlő falait a nagyvárad gör. kath. püspökök olajfestésű arcképei díszítik. A terem legszebb ékessége mégis az olasz csucsives modorban tervezett villamos csillár.

A Pável utcai homlokzat többi emeleti helyiségei többnyire vendégszobák. A pável-utcai szárny végén az udvar felé van még egy kis traktus, melyben a püspök házi kápolnája foglal helyet, színes ablakkal.

A házi kápolnából kilépve egy kis melléklépcsőn bemehetünk a földszintre, hol az irodák, az udvari papok szobái, a levél- és könyvtár, az alapítványi hivatal, kis ebédlő, végre a cselédség lakása meg a konyha foglalnak helyet. Egy földszintes szárnyban van az istálló és kocsiszin.

Kedves kötelességünk végül följegyezni azon derék, részben helybeli iparosok neveit, kiknek szolid, izléses munkájuk Nagyvárad iparának itt is becsületet szerzett.

1. Bádogos munka: Vlád és Eberl, Nagyvárad;
2. Lakatos munka: Tátray Sándor, Márkut József, Nagyvárad;

3. Mázoló munka: Máthé és Pethő, Nagyvárad;
4. Festő munka: Weinstock, Lang, Dobai, Nagyvárad;
5. Kőfaragó és márványburkoló: Gerstenbrein Tamás, Nagyvárad;
6. Üveges, villanyvezetési munka: Deutsch K. I. Nagyvárad;
7. Vízvezetési munka: Zellerin M. részvénytársaság, Budapest;
8. Asztalos munka: Rimanóczy-gyár;
9. Kályha munka: Zsolnay és Hardtmuth, Budapest;
10. Márvány terrazzo, aszfalt, beton és vasbeton: Rosenberg Izsó, Nagyvárad;
11. Üvegfestési munka: Palka József, Budapest;
12. Palafedő munka: Dobai János, Budapest;
13. Cserépkő: Léderer Márton, Nagyvárad;
14. Butorberendezési munka: Thék Endre és Fischer Zsigmond, Budapest, Bottacini, Velenceze;
15. Szőnyegek: Ifj. Kohn Sámuel, Nagyvárad;
16. Aranyozó munka: György János, Nagyvárad;
17. Villamos csengő, villámhárító: Bádogosok szövetkezete, Nagyvárad;
18. Kárpitos munka: Barza József, Nagyvárad;
19. Takaréktűzhely: Dobozy János, Nagyvárad.

»Last not least« gratulálnunk kell a legteljesebb elismeréssel ifj. Rimanóczy Kálmán, műépítész urnak, ki alkotó ereje eredetiségének, művészi ízlése előkelőségének az új g. kath. rezidenczia építésével emléket állított.

Vasutasok ünnepe.

— Zászlószentelés. —

Lélekemelő ünnepet ülnek ma, pünkösdi első napján a nagyvárad vasutasok. A vonatkísérő és állomási személyzet »Koszoru-egylet«-ének most beszerzett díszes zászlóját szentelik fel ma ünnepélyesen. Az ünnepség valóságos esemény lesz, amennyiben az ünnepélyen részt vesz a város egész társadalma a derék vasutasokkal.

Az ünnepély már tegnap megkezdődött a vidékről érkezett vasutas s más vendégek fogadtatásával. Az est beálltával pedig szépen sikerült lámpionos menet volt a védnök tiszteletére. A nagyalomás előtti térről vonult a menet élén a kolozsvári vasuti zenekarral nagy közönségtől kísérve.

A mai ünnepség a következő sorrendben megy végbe: reggel 8 órakor gyülekezés a pályaudvaron s itt a helyi s vidéki testületek felállítása. Nyolcz óra után a menet a koszoruleányokkal s vőfélyekkel megindul a védnök s zászlóanyáért, kik csatlakoznak a menethez s úgy vonulnak újvárosra a Szent László-templomba a szenteléshez. A templomban 9 órakor dr. Vucskics Gyula plébános tartja segédlettel a nagymisét s ugyanő szenteli fel a zászlót és Pálffy Béla főreáliskolai hittanár pedig szent beszédet mond. A templomi szertartás után a szögbeveres a Szent László-téren, a már tegnap felállított zöld lombos sátorban lesz a következő műsorral:

1. Ünnepi megnyitó beszéd, tartja: Papp János, az egylet elnöke.
2. Himnus, előadja: a Kath. Legényegylet dalköre.

Tisztelettel hozom a n. é. közönség szives tudomására, hogy az eddig a Fő-utczán, a gróf Bethlen-féle házban levő aranyműves- és vésnök-üzletemet a városi Bazár-épület színház oldali részére,

amidőn ezt szives tudomásul adom, egyben tudatom azt is, hogy mindennemű aranyműves- és vésnöki munkálatokat a legszebb kivitelben, a legolcsóbb árszámítás mellett eszközök

kiváló tisztelettel:

Sattler Zsigmond, aranyműves és vésnök.

Üzletáthelyezés!

A n. é. közönség nagybecsű támogatását kérve vagyok Kérem a helyes czimre figyelni!

3. Ünnepi beszéd, tartja: Varga Gedeon ev. ref. segédlelkész.

4. Ünnepi dal, előadja: az ev. ref. énekhar.

5. Szögek beverése, közben alkalmi ének, előadja: a Kath. Legényegylet dalköre.

6. Szózat, énekli: az ev. ref. énekhar.

7. Zárszó.

A szögbeverés itt egyhuzamban déli fél 2 óráig fog tartani, akkor az ünneplők a Zöldtába vonulnak disztribúcióra. Ebéd után a szögek folytatólagos beverése a szálló 22. számú szobájában fog történni.

Este 8 órakor ugyancsak a Zöldfa teremben táncmulatság zárja be az ünnepséget.

Ujságírók és nyomdászok.

A miskolci ujságíró kongresszus elé módosított alakban kerül Sas Edének nagy port felvert indítványa. Nem azt fogják indítványozni, hogy a szociáldemokratákkal szövetkezzenek az ujságírók, hanem csak annyit, hogy a nyomdászokkal álljanak szövetségbe.

A szociáldemokratáskodás az általános ellentmondáson kívül azon bukott meg, hogy a Népszava egész udvariasan kijelentette, hogy köszöni szépen a megtiszteltetést, de nem kér belőle.

Marad a nyomdászokkal való szövetség, a módosított javaslat.

A magyar nyomdászoknak kétféle egyesülete van. Van egy régi, most 45. évében lévő segélyegyletük: »A Magyarországi Könyvnyomdászok és Betűöntők Segélyegylete«. Egyike a legjobban szervezett, legpraktikusabb egyleteknek. Kölcsönösségben a Középeurópa összes nyomdászegyleteivel, kezdve a finnektől le a bolgárokig s Páristól Bukarestig. Tagjai száma 1904. végén 4140 volt, bevétele 333.138 korona 39 fillér. Segíti a betegeket, rokkantakat, árvákat, utasokat halál esetére temetkezési járulékat fizet (N. B. a múlt évben elhunyt 39 nyomdász közül tüdővész vitt a sirba 31-et, 79 százalék! S ez az állandó arány!)

Ez az egylet tisztán praktikus önszervezésen alapul. A munkás fizet 1 K 80 fillért s biztosítja jövőjét.

Ide lépünk be?

Mindenestre tiszteletreméltó, nemes irányu egyletbe jutnának az ujságírók, de céljukat el nem érhetnék. Amennyi segítyt ez az egylet adhat, az az ujságírónak csekély adomány volna. Egyebet pedig ettől az egylettől várni nem lehet; sztrájkolni a segélyegylet nem fog egy ujságíró szép szeme kedvéért sem.

Semmiféle gyakorlati célja sem volna tehát annak, hogy ebbe az egyletbe belépjenek az ujságírók.

Van azonban a nyomdászoknak más egyesületük is: a szakegylet. Ez már nem tekiint vissza tisztes régi multra; olyan, mint a többi szakegylet, csak a tagjai intelligensebbek. Egyébként, sajnos teljesen a szociáldemokrata központ hatalma alatt állanak s központi kommandóra sztrájkolták végig tavaly az egész országot.

Ha ide akarják beléptetni az ujságírókat, akkor ott vagyunk, a hol a mádi Goldstein Számi: megint csak a szociáldemokrata központ uri passzióinak adja magát játékszerül a toll katonája. S a Népszava is megírta elég határozottan, hogy a szociáldemokraták nem hajlandók bourgeoisis lapok munkatársai számára a gesztenyét kikaparni.

Ne keresgéljünk jobbra-balra. Találjuk meg magunk körében az erkölcsi alapot az egyesülésre, akkor anyagi érdekünket is meg tudjuk védeni saját erőnkkel.

A kártya és roulette Nagyváradon.

Gerő Ármin főkapitány, tudunkkal, nem kártyázik, de azért úgy látszik, tanulmányozta a hazard játékosok szenvedélyét, és a közönség felbuzdulását, mert másként nem mondta volna a legutóbbi városi közgyűlésen, hogy a hazard-játék olyan szenvedély, mint a párbajmánia. Igaza van. Akit rabul ejt, képes feláldozni jólétét becsületét, családjá nyugalmát és a saját életét.

És a közönség is egyformán jár el mindkét szenvedélylyel szemben.

Egy-egy szenzációs párbajnál felzudul a társadalom s orvoslást kíván a párbaj ellen. Mikor egy-egy véres áldozata van a hazard játéknak, a hazard-játék üldözését követeljük.

Pár nap mulva azonban már hallani lehet nyilvános helyeken ilyen kérdéseket:

— Hallottad X-nek milyen pechje volt az éjjel? Háromszáz koronát veszített.

— V. kétszáz koronát nyert a rouletten.

És vigan folyik a hazard-játék a fényes, üvegtáblás helyiségek belső szobáiban, előkelő urak és játékosok között.

Pár évvel ezelőtt egy szenzációs öngyilkosság révén interpelláltak. Gerő főkapitány a hazard-játék ügyében s a főkapitány azt válaszolta, hogy a kisebb helyekre szigoruan felügyeltet, nehogy a munkások heti keresményeiket eljássák. A nagy kávéházak, cukrászdák s hasonrangu fényes helyiségekkel szemben azonban nem lehet olyan szigorral eljárni, mert miből fizessék az óriási házbért s egyéb nagy kiadásokat.

Ez a képtelen válasz nagy megütközést keltett a gyűlésen is, a közönség körében is; de a játék tovább folyt, az üzlet virágzott tovább.

Nem régen ismét a másvilágra juttatott egy előkelő állásu embert a kártyaszendvedély. Nyíltan beszéltek, hogy hol üzte a szerencsétlen ember végzetes szenvedélyét.

S hazard-játék ügyében elhangzott interpellációkra a főkapitánynak nem volt más válasza, mint az, hogy az egész világon üzik a hazard-játékot, azt megakadályozni nincs hatalmában. Most óvatosabb volt s nem hivatkozott a kártyabarlangok tulajdonosainak megélhetésére.

Pedig a közönség, sok szegény család mást várt volna a főkapitánytól.

Joggal elvárhatná azt, hogy a rendőrség teljes erélylyel lépne fel a hazard-játék elnyomására, s szigoru felügyelet alá vegye azokat a bizonyos külön szobákat, ahonnet már annyi nyomor, szerencsétlenség szállott egész családokra.

Elsősorban azért, mert a törvény kötelezi erre, másodsorban pedig a köz érdekében. Mert azt nem lehet tűrni, hogy ilyen uton fosztogassanak másokat s tönkretessenek egész családokat.

Mindenki tudja azt is, hogy Nagyvárad az utóbbi időben nagyot haladt a nyugati vagy inkább déli civilizációban.

Egyik nagyváradai üzlettulajdonos a kártya mellé behozta a roulet játékot. Azóta népszerű az új játék a körözsparti Párisban s új lendületet adott a separének.

És a rendőrség keleti nyugalmában mind nem tud erről semmit? Vagy helyesnek tartja, merj hisz Monte-Carlóban, Monaccoban, Kairóban is játszanak az emberek. Igaz, hogy ott még többen lesznek a vesztesek közül az öngyilkosok, tehát még Nagy-Várad nagyon hátra van.

Makkfelső.

UJDONSÁGOK.

Pünkösöd.

Hatalmas missióját, földi küldetését az isteni Megváltó befejezte, kereszthalálával megváltván az emberiséget s a halál uralma felett dicsőséges feltámadásával diadalmaskodva a mennyek országába tért. Tanítványainak, kik isteni Mesterük tanaitól eltelve készültek azokat a világ minden népének hirdetni, elküldé pünkösöd napján az Urnak szent lelkét. Az apostolok egy házban összegyülekeztek s buzgó imába merülve várták a Jézus Krisztus által megígért Szent Lelket. Egyszerre csak tüzes nyelvek alakjában leszállott a hű tanítványokra a Szentlélek megerősítette őket hitükben, elküldte őket az igaz, szent tanokat hirdetni. Az apostolok aztán betelvé a Szentlélekkel, kezdének különböző nyelveken szólni s erőt, kitartást merítettek az ige terjesztésére szükséges lelki hadjáratra. A hadjáratban az apostolok fenséges győzelmet arattak. Olyat, minőt csak az Ur Jézus segítségével, az ő lelkének ihletével lehetett kivívni. Ahol megfordultak, nyomokban a béke, szeretet, keresztényi hit-hűség virága fakadt, mely elterjedt az egész földön. Azért ma a Szentlélek eljövételének emlékűnnepén örömtelt szízzel száll milliók ajkáról az ének:

Jöjj el Szentlélek Isten . . .

Ünnep mindkét napján a székesegyházban nagy-mise lesz predikációval, ugyszintén a Szent László-templomban s Velenczén. Olasziban a premontrai rend templomában csak ünnep másodnapján lesz a nagymise és predikáció.

* **Személyi hir.** Schmidt Pál cs. és kir. ezredes, a debreczeni 39. gyalogezred parancsnoka tegnap Nagyváradon időzött. — Csanádi Arthur altábornagy, a nagyvárad 37. gyaloghadosztály parancsnoka Debreczenből, hol szemlét tartott, — hazaérkezett. Ujházy Ede a Nemzeti Színház művésze Nagyváradra érkezett újabb vendégszereplésre.

* **A gör. kath. püspöki palota fölszentelése.** Nagy ünnepélyesség mellett megy végbe ma vasárnap dr Radu Demeter gör. kath. püspök új székházának fölszentelése. Az ünnepségre mint már tegnapi számunkban megírtuk, Nagyváradra érkezett dr. Mihályi Viktor v. b. t. t. balászfalvai gör. kath. metropolita, Moldován János praelátus, nagyprépost, Ujlakán János kanonok s dr Mib és Domsa udvari papjai kíséretében. Ott van Hosszu Vazul lugosi püspök dr Boros János pápai praelátus, lugosi kanonokkal. A kultuszminisztert az új püspöki palota fölszentelésén dr Várady L. Arpád cz. püspök, osztálytanácsos képviseli, ki tegnap délben érkezett meg s Szmeccsányi püspök rezidenciá-

RÁDIUM. Már a régi sejtettek némely ritka ásványvizben oly titkos gyógyerőt, melyet mágneses jelenségekkel magyaráztak. Az igazi okot azonban csak a legújabb korban ismerték meg, amidőn néhány gyógyforrásban rádiumot fedeztek fel. Hazánkban ezen csodás elem eddig egyedül a Schmidhauer-féle IGMÁNDI-késérővizben találtak s így érthető a vele elérhető meglepő gyógyeredmény. Már fél pohárral használva eltávolítja a gyomorban és belekben felszkelő sokféle betegség csiráját s ezzel elejét veszi a baj kifejlődésének. Mint ivó kúra gyomor és bélbajokban, továbbá elkövérése, szívelhályosodás s azzal járó fulladásnál sárgaság, máj- és lépdaganat, cukorbetegség, aranyér, csúz és köszvényél, vérbőségél stb. kitűnő eredménnyel használható. Kapható Nagyváradon mindenütt. Nagy üveg 50 fillér, kis üveg 30 fillér. Főszétküldés a forrástulajdonos: Schmidhauer Lajos gyógyszerésznél, Komáromban.

jába szállott. Azonkívül itt vannak a váradi gkath. egyházmegye főesperesei, továbbá papjai nagyszámmal. A palota felszentelését megelőzőleg ma reggel 9 órakor a gkath. székesegyházban *Mihályi* érsek nagymisét pontifikál *Hosszu* és *Radu* püspököt, a káptalan tagjai és vendégkanonokok s az alsóbb papság segédletével. A templomból a papság a jelenlevő előkelő vendégek az új püspöki székházba vonulnak s végbemege a felszentelés szertartása. Ezután a jelenlevők megtekintik a palotát. Fél hét órakor pedig nagyebédet ad Radu püspök, melyre számos egyházi, polgári s katonai előkelőség és a város és megye vezető téri hivatalosak.

* **Palotay László itthon.** Római utjáról tegnapelőtt, pénteken este érkezett haza *Palotay* László praelatus. Messze utról jött haza a jótékony főpap. Ötven év múlva ugyanott mutathatta be aranymiséjét az Egek Urának, ahol mint ifjú pap első miséjét mondotta. Bem tábornok egykori hős honvédhadnagya mint aranymisés praelatus tér meg Rómából, a Szent Atya áldásával. Ez az áldás pedig, ahogy *Palotay* László apostoli buzgalomát és nemes jótékonyágát ismerjük, szét fog áradni a hívek közt, amint eddig is *Palotay* szive ott volt mindenütt, a hol a hívek szükségét szenvedtek. Mindnyájunk óhaja, hogy az aranymisés főpap Isten kegyelméből mai friss szellemi és testi erejével még sokáig lehessen köztünk a magyar hazafi és az áldozatkész főpap méltó példaképe.

* **Szent László napjának megünneplése.** A nagyváradi kath. kör, mint már említettük, nagyszabású ünnepélyvel üli meg Nagyvárad dicső alapítójának, Szent László királynak emlékét június 27-én. A kör a székesegyházban tartandó szent mise után diszgyűlés keretében matinét rendez, a melyen a megnyitó beszédet a kör világi elnöke b. *Gerliczy* Ferencz tartja, aki ez ünnepélyes alkalomra Nagyváradra érkezik. Az ünnepi beszédet pedig dr. *Karácsonyi* János kanonok mondja. Ezenkívül *Szönyi* Margit urhölgy alkalmi szavalata és az énekkar előadása egészítik ki a diszgyűlés programját. Este a Püspök-fürdőben táncszestélyvel fejezik be az ünnepélyt.

* **Nagy a vízfogyasztás.** A nagyváradi vízvezeték a kánikulai melegben évenként óriási mérvben van igénybe véve, de még a tavalyi nagy szárazság mellett sem szűkölködünk a vízben. A bevezetések azonban folyton szaporodnak s félő, hogy ez évben bekoszönt a vízhiány s a legnagyobb takarékoság szükséges, hogy ettől a nagy kellemetlenségtől megmeneküljünk. Még nem jutottunk el a kanikulába, de már is oly nagy a vízfogyasztás, mint a múlt év legmelegebb idejében. Az elmúlt meleg napokban 24 óra alatt 6500 köbméter vizet fogyasztott Nagyvárad közönsége. Hosszabb ideig ezt a nagy megterhelést nem bírja meg a vízműünk. Különösen arra kell nagyon ügyelnünk, hogy az óriási szivattyuzás folytán a vízszolgáltató telep meg ne lazuljon, a szerves anyagokat visszatartó homokréteg a talajban megmaradjon. A városi tanács a további vizpazarlás esetén kénytelen lesz óvintézkedéseket foganatosítani. pedig mindannyian

tudják már, minő kellemetlenségekkel jár, ha a vízszolgáltatás a nap bizonyos szakára van korlátozva.

* **Páduai szent Antal.** Nincs a keddi nap június 13-ike a kalendáriumban vörös betűvel jelezve, s azért mégis ünnepi számba megy *Páduai szent Antal*, a szegények védelmezője, gyámolítójának ü. nepe van holnapután kedden. Ki nem ismeri szent Antal áldásos művét, ki az, aki nem tudja, hogy a nagy szent nevében milyen magasztos hivatást teljesít az egyház, mikor a segítségért hozzáfordulok adományai-ból a szegények, s éhezőknek a legszükségesebbet, kenyeret juttat. Ezért gondolunk különösen mélység kegyelettel holnapután a szegények szentjére, Páduai Szent Antalra. Fokozottabb buzgalommal mondjuk el imánkat a nagy szent szobra előtt, kérve továbbra is pártfogását, segítségét. Páduai szent Antal tiszteletére kedden reggel 9 órakor Ujvároson a Szent László plébánia-templomban énekes nagy mise lesz.

* **A v-olaszi plébánia templom felszentelése.** A váradi-olaszi r. kath. plébánia templom felszentelését Pünkösöd vasárnapra tűzték ki, azonban a közbejött sztrájk miatt a munkálatokkal még nem készültek el. Már az új padok is bevannak állítva, de még a főoltár körül s a szentélyben van elvégezni való munka. Azért halasztották el máról a díszes új templom felszentelését. Pár hét alatt azonban teljesen elkészülnek a még szükséges munkálatokkal. A templomot még e hónap végén, *Péter, Pál* ünnepén szentelik fel.

* **Kath. templom és iskola B-Ujfaluban.** A berettyó-ujfalusi katolikus hívek régi vágya nemsokára teljesedésbe megy: Isten dicsőségére és a hívek lelkiüdvére nem sokára díszes templomuk és iskolájuk lesz Berettyó-Ujfaluban. Eddig a szomszédos berettyó-szentmártoni templomba kellett járni a híveknek, ájtatosságaik végzésére. *Sztarill* Ferencz jeles építész már annyira előhaladt a remek templom, iskola és plébánosi lak építésével, hogy ez évi július 1-ére teljesen betegezi a munkálatokat. Már díszesen ki van festve a templom s most az oltárok festését, díszítését végzik. Ez a templom egyik legsikerültebb alkotása lesz *Sztarill* Ferencznek. Az új templom Jézus Szive tiszteletére épült s július 2-án, Jézus Szive ünnepén áldják meg.

* **Orgonamegáldás Görbeden.** A nagyprépost kegyurasága alatt álló Görbeden a róm. kath. templomban szép ünnepély volt f. év június hó 8-án. Ez alkalommal áldotta meg *Lindenmayer* Károly címzetes kanonok tenkei esperes-plébános az új orgonát. Lélekemelő volt, midőn a szertartás végeztével az új orgona gyönyörű hangjai a hívek előtt legelőször megszólaltak, hogy milyen vallásos ihlet tükröződött vissza a hívek arczáról, nem tudva ellentállani az áhitat és az egyházi zene magasztos egybeolvadásának és szívet emelő hatásának. Igazán szép és kifogástalan munkát végzett *Ország* Antal nagyváradi orgonakészítő ez újabb orgonájával, mely bár csak 10 változatu, mégis a változatok pompás összeállítása és gyönyörű összhangjával a legkényesebb igényeket is tel-

jesen kielégítette, és ezzel újabb ismét fényes bizonyosságát nyújtotta teljes szakképzettségének, tudásának és orgonáinak kifogástalan jóságáról. Örömmel adunk kifejezést annak, hogy a magyar ipar eme szakavatott és buzgó munkása az újabb orgonájával hazai iparunk fejlődését és életrealóságát erkölcsi sikere által igazolta.

* **Schlauch Géza halála.** Dr. *Schlauch* Géza, a negyedik kerületi kapitánysághoz beosztott rendőrorvos, néhai *Schlauch* bibornok unokaöccse, *Schlauch* Nándor fia, tegnap kerepesi vasuti állomáson hirtelen rosszul lett és meghalt. Szívszélhűdés ölte meg. Halálát felesége született *Sulykovszky* Gabriella és kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése ma délután lesz a Kerepesi-ut melletti temető halottas házából.

* **Mikor építik a villamos vasutat.** Most már elérkezett az idő, hogy hozzá kezdjenek a Főutca rendezéséhez és aszfaltozásához, mert az őszre teljesen késznek kell lenni a munkálatoknak, a pár nyári hónap pedig nagyon hamar eltelik. Azonban a Főutca aszfaltozásának a villamos vasut építésével egyidejűleg kell történni, mert a sínek későbbi lerakásával az egész aszfaltozást tönkre tennék. Éppen ezért várt a város évekig a Főutca rendezésével. A városi tanács az ügyben tegnap rendkívüli ülést tartott. Ez alkalommal bejelentették, hogy tárgyalások folynak a városi vasut társulattal. A Főutca gyalogjáróinak aszfaltozását július hó 1-én kezdik meg, a vasut társaság pedig július 15-én megkezdik az uttesten a sínek lerakását. Mikor a gyalogutak aszfaltozására elkészülnek a már lerakott sínek mellett folytatják az aszfaltozást.

* **Rózsáünnep az árvák javára.** Bábajos élet költözik két napra a Pannonia-szálló télkertjébe, a minő a természeté, mikor hosszú álmából a tavasz lehetőre felébredt. A fehér terítékes vendéglői asztalok helyein lomb fakad, melynek árnyas rejtekében szívesen megfészkelne a dalos madár is. Ahova a fényes teremben ellát a szem, mindenütt a megújított természet varázsa fogadja. Városunk előkelő jótékony hölgyeinek kezei türedér ligetté varázsolják holnapra a Pannonia télkerjét az emberszeretet nevében. Csudaszép, illatos, gazdag színpompájú rózsabokrok várnak a látogatókra, melyekből madárkák zengő danája sem hiányzik. Tényleg azt hinné az ember, hogy madárkák csicseregnek s csak akkor veszi észre, mikor köztük van, hogy bájos leánykák vigkaczaja, kedves szava töltik meg a termet s nem a madárkák éneke. A rózsakiállítás, melyen már napok óta buzgólkodik az előkelő nemes szívű uri asszonyokból álló rendezőség *Des Echerolles-Kruspér* Sándorné és özv. ifj. *Schwartz* Ábrahámne vezetése alatt, holnap, hétfőn délelőtt 10 órakor nyílik meg. Ez alkalommal a kiállításon a nagyváradi szép leányok teljes számban fognak megjelenni, részint, hogy minél impozánsabbá tegyék a jótékony célú ünnepély megnyitását, részint, hogy csekély 10 fillérért árusítsák az illatos rózsákat. A kiállítás hétfőn és kedden délelőtt 10 órától este fél 7-ig látogatható. Belépti-díj felnőtteknek 60 fillér, gyermekeknek 20 fillér. Mindkét napon délután 4 órától a kiállításon résztvevőket a katonazenekar játéka is fogja szórakoztatni. A

!!! Legmegbízhatóbb bevásárlási hely !!!

STROHMAYER PÁL áruháza

Telefonszám: 166. Nagyvárad, Szent László-ter 1. szám. Telefonszám: 166. az egész megyére.

Szolid, olcsó szabott áruk.

Menyasszonyi kelengyék. Legjobb minőségű vásznak és siffonok, véggel és méterenként. Férfi, női és gyermek kész fehérneműek, ugyszintén mérték vagy minta szerint is. Szőnyegek, tüggönyök, ág- és asztalterítők. Paplanok és matracok, valamint mindennemű mosóárak, u. m.: kreton, batist, zephir és színes vásznak a legjutányosabb olcsó árak mellett beszerezhetők vagy megrendelhetők. Költségvetések, minták, ugyszintén 20 koronát meghaladó rendelések o o o o o o vidékre bérmentve küldetnek. o o o o o o

tiszta jövedelem a városi árvaház és a felállítandó izraelita leányárvaház javára fog fordítottatni.

* **Uj iparvasut.** *Rosenfeld* Bernát és *Manthner* József vállalkozók Révtől Nagyváradig, illetve a nagybárdi szénbányáig építendő keskeny vágányu iparvasut építésére engedélyt kértek a magyar királyi kereskedelemügyi minisztertől. A miniszter engedélyezte annak idején a vállalkozóknak az iparvasut építését és megadta az előmunkálati engedélyt az építéshez. A kereskedelemügyi miniszter tegnap Biharvármegye alispánja útján arról értesítette a vasutépítő vállalkozókat, hogy a vasut építésére nézve a közigazgatási bejárás július 7-én Rév községben fogják megtartani, melyre miniszteri biztosul *Tárnoky* Mór bányagazgatót küldték ki.

* **Esküvők.** Szükkörű, de azért fényes esküvő volt tegnap délután fél hat órakor a kapuczinus rend templomában *Sebestyén* Lajos a Nagyvárad Takarékpénztár pénztárosának bájos leányát vezette oltárhoz dr. *Topalovic* Pál cs. és kir. ezredorvos, a kamenác, hadapróiskola tanára. Az egybekeltekre előkelő közönség jelenlétében *Klédorfer* Lambert a kapuczinusrend házfőnöke adta az egyház áldását szép beszéd kíséretében. Násznagyok *Schmidt* Pál ezredes, a debreczeni 39. gyalogezred parancsnoka és dr. *Sebestyén* Emil, a kath. közalapok ügyésze voltak. Esküvő után a menyasszony édes atyja házánnál gazdag nászlakoma volt. — *Kelen* Béla, a nagyvárad ipartestületi hitelszövetkezet érdemes titkára június 14-én délután 1 órakor tartja esküvőjét kedves, szép menyasszonyával *Fodor* Irén kisasszonnyal Debreczenben.

* **A hét humora.**

Kvassay ur megbízása.

Kossuth: Van uraságodnak valami megbízása?

Kvassay: Nincs, de nem is kell. Messziről jött ember azt mond, a mit akar!

*

Táviratok.

I.

Kvassay István urnak

Konstantinápoly.

A mai napon egyesületünk disztagjává választottuk Önt. Az önkéntes mentő társulat nevében:

Kovács Aladár dr.

II.

Kvassay Istvánnak

Konstantinápoly.

Ön is?

Pry Pál.

*

Megbízás nélkül.

A hordár: Olcsón elvinném azt a táskát, nagyságos ur. Már három napja, nincs semmi megbízásom.

Az utas: Nincs semmi megbízása? Akkor menjen el tárgyalni a koalícióval.

*

A szaszevői birkásiban.

Togo (aki meglátogatja Roszdesztvenszkit): Togo admirális vagyok. Talán méltóztatik . . .

Roszdesztvenszki: Igen, igen. Már volt szerencsém.

Togo (meggyőződésel): Részemről volt a szerencse.

*

A trónörökös imája.

Vilmos német trónörökös: Add oh Uram, hogy az én anyósom olyan szótlan legyen, mint amilyen beszédes a feleségem apósa.

*

A koalíció emlékkönyvébe.

»Csak titokban akartalak szerejni . . .«

K. I.

Csömör.

A japán tenger (az orosz czárhoz): Azt hallom, Felsőged még egy hajóhadat akar fölszereltetni. Nagyon kérem: ne tegye ezt. Már is anynyi orosz hadihajót voltam kénytelen elnyelni, hogy irtózatossan megfekszik a gyomromat.

(*Kakas Márton.*)

* **Hirtelen halál.** Csökmőről jelenti tudósítónk, hogy ott Kovács István gazda ember 15 éves *Mária* nevű leánya régebb idő óta tüdőbeteg volt. A beteg leányt tegnap szülei ép az orvoshoz akarták vinni, amikor hirtelen rosszul lett és még utközben meghalt a szerencsétlen teremtés. Hogy mi okozta a beteg leány hirtelen halálát azt majd a törvényszéki bonczolás fogja megállapítani, melyet még tegnap elrendelt az esetről értesített nagyvárad kir. ügyészség. A szerencsétlen gyermek holttestét a bonczolás után, holnap fogják eltemetni.

* **Nyakszirtmeregvedés Belfenyéren.**

Belfenyérről jelenti tudósítónk, hogy ott tegnap *Biró* Sz. Ferencz földműves nyakszirtmeregvedés tünete között meghalt. *Biró*, ki nemrégiben még a község bírja volt. pár nappal ezelőtt gyanus körülmények között megbetegedett Sebes Lajos dr. tenkei orvos vette ápolás alá, aki megállapította a betegség tünetéből, hogy *Biró* nyakszirtmeregvedésben, az új járványban szenved. A beteget a veszedelmes járvány konstatalása után rögtön elkülönítették a hatóság szigorú intézkedéseket tett a járvány elterjedésének megakadályozására. *Biró* Ferencz holttestének törvényszéki felbonczolását elrendelte az illetékes hatóság.

Pannonia étterem és téli kert.

Első minőségű **Dréher-féle KORONA-SÖR**, termelőktől beszerzett **kitünő BOROK**; továbbá izletes villás-reggeli **zóna szerint is kiszolgálva 20 fillérért.** Tisztelettel

KARNER GYULA vendéglős.

x **Sok pénzt takarít**, ha mindennemű vásznat, ágyneműt, paplant, takarót, női és férfi fehérneműt közvetlenül gyárakból rendel. *Kereskedelmi iroda Budapest, Kerepesi-ut 65. I. em.*

x Felhívjuk a t. olvasó közönség figyelmét **Mitteiler Ede** férfi-szabó mai számunkban közölt hirdetésére.

x *Kalapok, cipők, fehérneműek, nyakkendők, kesztyűk, harisnyák és mindennemű nyári divatárak leszállított árban beszerezhetők*

FÁBRY TESTVÉREK-nél

Fő-utcza, Moskovits-palota.

x **18.898 nyeresemény kézpénzben**, ezek között egy főnyereseményt 200,000 kor. nyereseményt 40,000 kor. 20,000 kor. 10,000 stb. összesen több mint egy félmillió koronát lehet nyerni a közös katonai jótékony czélokra rendezett XXIV. államsorsjátéknál, melynek húzása már június 15-én lesz. Sorsjegyek á. 4. kor. kaphatók dohány tőzsdékben, váltóüzletekben, posta és vasuti hivatalokban stb.

x **Hasznos tudnivalók.** Az orvostudomány tanítja hogy az egészséges emberi szervezetnek naponként egy liter vizre van itatul szüksége. Ez a víz szolgál ugyanis a bevett ételek hígítószereül. E nélkül ugyanis a szervezet a megemésztett táplálékokat hasznosan feldolgozni nem tudja. Minthogy azonban a táplálékokkal a gyomorba minden esetben igen sok és különböző betegség csirája is bejut, fontos, hogy itatul olyan víz használtassék, mely bakteriummentes legyen, tehát azon csirákat ne szaporítsa, másrészt a táplálékokkal

bevett baktériumokat a gyomornak megölni segítsék s végül, hogy a víz a gyomrot ne rongosítsa.

Be van igazolva, hogy ilyen czélokra a mohai víz végtelenül alkalmas, mert teljesen bakteriummentes. Másodsor, minthogy szénsavat tartalmaz, a baktériumok mérgező hatását lerontja. És végül, minthogy a gyomrot alkalmasan izgatja, egyrészt étvágyat csinál, másrészt bőséges elválasztását okozza azon gyomornedveknek, melyek azon kártékony baktériumokat megölik.

A mohai Agnesviz fogyasztását különben is főként tavasszal, kiváltképen lehet ajánlani. Ekkorra ugyanis a téli behéz táplálkozás után a gyomor nagyon is megkívánja a gyomorjavítót. Másrészt ekkorra esik a legtöbb fertőző betegség, a mitől a mohai Ágnes-forrás a gyermeket és felnőttest biztosan megóvja. Gyermeknél ilyenkor mutatkoznak az angol-kór tünetei, a melyeket a mohai Ágnes viz mézstartalmánál fogva megszüntet s végül tavaszra esik a legtöbb szülés, tehát ilyenkor van a legtöbb szoptató asszony is, a kiknek a mohai Ágnes forrás fogyasztása azért fontos, mert ez a víz a tejválasztást nagyban fokozza.

Háztartások számára nagy üvegekben a mohai Ágnes-forrás különösen olcsón kapható.

x **Lloyd orfeumban** ma vasárnap és holnap hétfőn nagy ünnepi disz előadást tart teljesen új műsorral és új bohózzal. *Mister Rogec* Európai híru hangszerutánzó és műfűtőlő szenzációt keltő humoros előadásaival bámulatos dolgokat produkál. *Mister Rogezit*, csak néhány estére sikerült nagy áldozatnak árán szerződtetni. Fellépnek az összes szerződtetett tagok új műsoraival. Diskrét és mulattatós családi műsor. A rendkívüli előadásokra jelentjük a n. é. közönségszíves figyelmét. *Czirkusz* után a legkellemesebb szórakozás. A helyiség eső ellen fedve van. Kezdeté 9 órakor szíves pártfogást kért tisztelettel az igazgatóság.

x Elismert dolog, hogy az **Amerikai Aruház** (Olaszi Bazar-épület) olcsó árai utólérhetetlenek, így tehát feltétlen érdeke a vásárló közönségnek, hogy szükségleteinek beszerzésére oda forduljon, főleg a költözködéshez szükséges garnitúrák, függönyök, szőnyegek, paplanok és madráczokban meglepő nagy raktár van, úgy hogy a legkényesebb izlés is a legkönnyebben ki lesz elégítve.

x **Felhívjuk** t. olvasóink szíves figyelmét *Debreczeni Lajos* jó híru géplakatosnak a mai számunkban közölt hirdetésére.

x **Élőképek az orosz-japán háborúból.** Pünkösöd vasárnap és hétfőn a »Fekete Sas« nagytermében 3, 5, és 8 órakor mozgófénykép készüléken az orosz-japán háborúból érdekes hadijeleneteket fog bemutatni *Műck* Igl. mozgó fénykép tulajdonos.

x **Rádium-felfedezés Magyarországon.** A kir. magyar természettudományi társulat chemia ásványtani szakosztályának 1905 márczius 28-iki ülésében *Szilárd Béla* előadást tartott a *Schmidt* hauer-féle igmándi keserűvíz radio-aktivitásáról, amely szakkörökben nagy feltűnést keltett különösen azért, mert ez az első eset, hogy magyar ásványvizben rádiumot mutattak ki.

x **Kocsigyár.** A régi Bodánszky-féle, eddig is jó hírnévnek örvendő kocsigyárat kitünő szakemberek vették át, kiknek minden igyekezetük oda irányul, hogy azt olyan mértékben fejlesszék, mely a legmagasabb igényeket is képes legyen e téren kielégíteni. Felhívjuk olvasóink figyelmét a czégnak lapunk mai számában közölt hirdetésére.

x **Sétazene a Bazárban.** Ma, pünkösöd vasárnapján és holnap hétfőn délelőtt 11 órától déli fél egyóráig a 37-ik gyalogezred zenekara a Bazar vendéglőben sétatangversenyt rendez.

x **200.000 koronás főnyeresemény.** Már június 15-én lesz a XXIV közös katonai jótékony czélokra rendezett államsorsjáték húzása. Ezen sorsjáték nagyon kedvező esélyeket nyújt, amennyiben 18.898 nyeresemény kézpénzben 512.980 kor. összegben kerül kisorsolásra. Sorjegyek á 4 kor. Kaphatók dohánytőzsdék-

ben, váltóüzletekben, posta-, adó- és vasuthivatalokban stb.

Uj

butor-ipartelep

Nagyvárad, Szent-László-tér
Rimanóczy-ház (Holdas templom mellett.)
Telefon-szám az egész megyére: 584.

Butor ipar vállalat!

Nagy raktár

modern szalon-, ebédlő-, háló-, fürdő-
szálloda és mindennemű tükör, réz
és vasbutorokban.

Saját műhelyekben készülnek
minden e szakmába vágó kárpitos,
asztalos stb. munkák legszolidabb kivi-
telben, a legutányosabb árak mellett.

Kiváló isztelettel 1082.

Büchler Márton.

IRODALOM.

Az Egyházi Közlöny (szerkeszti Gerely József) XVII. évf. 23. számának tartalma:

Vezércikk: Hanuy Ferencz dr., Veni Creator Spiritus. — Egyetem egyház: A szláv liturgia ügyében. — A nemzetközi eucharisztikus kongresszus megnyitása. — Bonomelli aranyimésje és Scalabrini halála. — A zöld reformfüzet. — Kolumbus-émlék. — Az egyház érdemei a mértékletesség terén Irhonba. — A vallás Oroszországban. — Katholikus szerzetesek Oroszországban. — Rajner Lajos dr. esztergomi érseki helynök. — Egyházjogász: Tower Vilmos. X. Pius motupropriója az egyházi méltóságok kiváltságairól. (IV.) — Lelkipásztor: (Sz. J.), A nép tanításáról. — Liturgia; (SJ), A misebor. — (SP), Francino panis et comestio. — Egyházi arcképek: (LY), Bergmann József dr. — Szélgjegyzetek: Szabadgondolkodók egyesülete. — Társalgó; (MJ), Szűz Mária leventéi. — A hét krónikája. — Irodalom A hét világirodalmából. — Személyi változások, hírek és apróságok. — Memento. Szerkesztői üzenetek. — Hirdetések.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., Esterházy utca 15. Az ügyesen szellemesen, sok életrevalósággal szerkesztett, pártolásra érdemes hetilap előfizetési ára félévre 6 kor.

TANÜGY.

Érettségi vizsgálat az állami fő-reáliskolában igen szép végeredménnyel sikerült, amennyiben az írásbelit tett 22 jelölt közül egy önként visszalépvén, a megmaradt 21 szóbelire került közül hárman és pedig Friedmann Mór, Lévai Pál és Ortner Zoltán jelesen; négyen Adler Miklós, Bossányi Béla, Pollák Áron és Pollák Emil jól; tizenegyen Bleich Albert, Böszörményi Árpád, Böszörményi László, Friedmann Samu, Hegyesi Sándor, Ligeti József, Mészáros Béla, Papp Dezső, Rosenbergs Simon, Salamon Béla, Sipos Sándor egyszerűen éretteknak nyilvánítottak; a szeptemberi javító vizsgálatra egy-egy tárgyból hárman utasítottak.

Szamossi János dr, m. kir. udvari tanácsos,

tud. egyet. ny. r. tanár, a vizsgáló bizottság elnöke szép beszédet intézett az ifjakhoz, melyben elismerését fejezte ki tudásuk telett, amely helyenkint fényesnek mondható. Az igazi tanulás, az igazi munka csak ezután vár rájuk, mikor az ifjkorba s abból a férfikorba lépnek. Tanuljanak és dolgozzanak ezután is buzgón és lelkesen, hogy a hazának hasznos polgárai legyenek. Ne feledkezzenek meg arról az intézettről, melynek annyit köszönhetnek, mert ez háládatlanság volna s akiről azt mondjuk, hogy háládatlan, arról minden rosszat elmondhatunk tartja a latin közmondás. *Stamber* József királyi igazgató meleg hangú szavakban megköszönte az elnöknek, hogy az érettségi vizsgálat vezetésében fáradozott.

Vizsgálatok a községi polgári fiúiskolában. Az 1904—905. évi zárvizsgálatok a Községi polgári fiúiskolában a következők sorrendben lesznek:

Június 17-én d. e. 8 órakor énekvizsga az összes osztályokban (az intézet nagytermében). Délután 3 órakor tornavizsgálat az intézet udvarán (kedvezőtlen időben a tornateremben).

Június 19-én hétfőn, osztályvizsga d. e. 8—12-ig, az I. A) o. délután 2—6-ig és I. B) osztály.

Június 20-án kedden, d. e. 8—12 II. A), délután 2—6-ig II. B) osztály.

Június 21-én szerdán, d. e. 8—12-ig III. A), délután 2—6-ig a III. B) osztály.

Június 23-án pénteken, d. e. 8—12-ig IV. A), délután 2—6-ig a IV. B) osztály.

Június 29-én d. e. 9 órakor lesz az intézet dísztermében a *záróünnepély*, a midőn a növendékeknek úgy az évi értesítő és bizonyítvány, mint a jutalmak ki fognak osztatni.

A magánvizsgálatok június 26-án, 27-én, 28-án és 30-án lesznek.

A záróvizsgálatra úgy a szülőket, mint általában a tanügybarátokat tisztelettel meghívja: az igazgatóság.

*

A *községi elemi fiúiskola* negyedik osztályában és az ismétlő leányiskolákban a f. 1904—905. tanév végén a zárvizsgálatok a következők sorrendben fognak megtartatni.

Június 19-én d. e. fél 9 órától a V.-olaszi-i fiúiskola negyedik osztályában.

Június 19-én délután 3 órától a v.-olaszi-i ismétlő leányiskolában.

Június 20-án d. e. fél 9 órától a réti fiúiskola negyedik osztályában.

Június 20-án d. u. 3 órától a váraljai ismétlő leányiskolákban.

Június 21-én d. e. fél 9 órától a váraljai fiúiskola negyedik osztályában, mely vizsgálatokra a szülőket és az érdeklődőket tisztelettel meghívom.

Nagyvárad, 1905. évi június 10-én.

Stark Gyula
vizsg. biz. elnök.

SZINHÁZ.

Casanova. Állítólag »a közönség köréből felmerült óhajok« következtében adták tegnap megint Casanovát.

Furcsák ezek az óhajok. Mikor az előadások kezdetét mindenki óhaja ellenére félórával későbbre tették, indokolás volt: a közönség óhaja.

Frizzó fellépett 8-szor. A közönséget kezdte holmi szelid guta környékezni, hogy ilyesmire dobálják ki a pénzét páros és páratlan bérletben és bérletszünetben. Indokolás: a közönség körében felmerült ama bizonyos óhajok.

Most Komlói Emma tehetségéhez sokkal méltóbb volna Boccaccio, ez az igazi klasszikus operett, ahol énekét is ragyogtathatja s a melyben nem az orfeum, hanem a művészet a fő. Jön az a bizonyos közönség köréből föl-

merült óhaj és a klasszikus operett helyett ez a silány gusztyusra való garderob operettet veszik elő.

Komlói Emma művészete persze még ebben a darabban is ragyogott. A hármast női szerepet az ő erőteljes, csengő hangjával és végtelenül ügyes, kifejező játékaival pompásan adta. Csupa tűz, csupa elevenség az előadása, nem csoda, ha lebilincseli a nézőket.

A csekély számú közönség méltó honorálása annak az »óhajnak«, amely Boccacciót levétette a műsorról s Cassanovát vétette elő.

Ujházy Ede első fellépte. Ma, pünkösd vasárnapján lép fel újra *Ujházy Ede* a budapesti nemzeti színház kiváló művésze a Szigligeti színházban a »Falu rossza« gonosz bakter szerepében. A művészen kívül a többi főszerepet: Bárdos Irma, E. Kovács M., Komáromy M., T. Pogány, Rédei, Tóth E., Szarvasi, Bognár, Tihanyi játsszák.

János vitéz ma délutáni előadásán a főszerepeket Gerlaky H., Anday T., T. Pogány J., Palásthy, Tihanyi, Bérczi játsszák.

A lengyel zsidó. Holnap hétfőn, pünkösd másnapján este *Ujházy Ede*nek második felléptével színre kerül a »Lengyelzsidó« című dráma, a melyben a művésznek pompás szerepe van.

Bob herceg — Palásthyval. Hétfőn délután félhelyárakkal a »Bob herceg« kerül színre Palásthy Sándorral a czimzerepben. A többi főszerepet a régi személyesítők játsszák.

Heidelbergi diákélet. Kedden *Ujházy Ede* a Heidelbergi diákélet egyik főszerepében fog játszani. A vendégművész dr. Jüttner szerepét játssza. Katiczát ez alkalommal játssza először Komáromy Margit, Ebben a darabban bucsuzik a mester a nagyvárad közönségtől.

EGYESÜLETEK.

Felozslott olvasókör. *Tenkéről* jelenti tudósítónk hogy a *jánosdai* olvasó népkört a kör közgyűlése felozslatta, mert a tagok nem részesítettek kellő pártolásban az olvasó egyület. Az olvasó kör felozslatásáról a kör volt elnöksége értesítette Biharvármegye alispáni hivatalát is.

Igazságszolgáltatás.

A vámpanama tárgyalása a táblán.

A királyi kuria tudvalevőleg megsemmisítette a nagyvárad vámpanama ügyében a királyi tábla ítéletét s új eljárás megindítására utasította a nagyvárad királyi táblát, mint delegált bíróságot. A királyi tábla az új eljárás vezetésével *Ember Géza* törvényszéki bíró bizta meg, aki két hónappal ezelőtt több, mint harmincz tanut hallgatott ki az ügyrésztetere nézve. A tanuk nagyrésze oly vallomást tett, hogy az annak idején nagy port vert vámpány főszereplője *Beckay Artur* némiképp rehabilitálva lett és csak a többi vádlottakra nézve maradtak fenn terhelő bizonyítékok. A lefolytatott új eljárás beigazolvta, hogy mióta *Beckay* fel lett függesztve állásától, azóta is történtek a vámpanama körül csalások és szabálytalanságok. A polgármester csak nem régebben bocsátott el egy vámost hűtlen kezelés miatt. Az érdekes ügyben e hó 13-án kedden fogják a királyi táblán *Urban Adolf* elnöke alatt megtartani a főtárgyalást, melyre csak jeggyel mehet be a közönség. A tábla alighanem egy nap alatt lefogja tárgyalni a nagy anyagu ügyet, mert csak perbeszédnek lesznek a tárgyaláson s aztán rögtön ítéletre fog kerülni a sor.

Elítelt szalonnatolvajok.

Papp Gábor és Vajda András komádi lakosok a tavasz elején betörték Papp Sándor gazda éléskamarájába és onnan negyvenegy darab szalonnát és két darab sonkát vittek el. A tolvajok garázdálkodását észrevette Puskás József községi rendőr, de már késő volt mert mire behatolt az éléskamarába, addig a tolvajok az ablakon elmenekültek. A csendőrség azonban később kipuhította a tolvajokat, kik ma kerültek a nagyváradi kir. törvényszéknél a vádlottak padjára. A vádlottak már a vizsgálat során töredelmes beismerést tettek; s a főtárgyaláson is elmondták a tolvajlás részeit. A királyi törvényszék a perbeszéd meghallgatása után mindkét vádlottat lopás büntetésében mondta ki bűnösnek, melyért a 92. §. alkalmazásával Papp Gábort nyolcz hónapi, Vajda Andrást pedig hét hónapi börtönre ítélték. Az ítélet ellen a vádlottak felebbezést jelentettek be, mert súlyosnak találták magukra nézve a büntetést.

A júniusi esküdtzéki tárgyalások.

A nagyváradi királyi törvényszék, mint esküdt-bíróság a június havi ctyklusban 19-ikén fog először tárgyalást tartani. Az esküdtzék mindössze három érdekes ügyben fog ítélni a tizenegy napig tartó ctyklusban, még pedig június 19 én Krecz János szándékos emberölés büntetésében, 23-ikán Popeny János halált okozó súlyos testisértés büntetésében és 26-ikán Gölhe Péter és társai rablás büntetésében. A júniusi esküdtzéki tárgyalásokon Csulyok Béla dr. törvényszéki bíró fog elnökölni; szavazó bírák Korn Lajos és Biszterczky Elemér lesznek; jegyzők dr. Rezey Gusztáv és dr. Várady Imre.

Uj beosztás a szünet alatt. Tanácsbeosztás a következő lesz a nagyváradi kir. törvényszéknél az 1905. évi július 3, augusztus 13-ig terjedő szünetidőre: *Hetfőn.* Vádtanács és büntetőtörvényszéki ülés. Elnök: Kepes Miklós, bírák: Debreczeni József, Biszterczky Elemér. *Szerdán.* Közpolgári-váltókereskedelmi és csőd-ülés. Elnök: Kepes Miklós, bírák: Szegedy Lajos, Biszterczky Elemér. *Csütörtökön.* Büntető főtárgyalás. Elnök: Kepes Miklós, bírák: Debreczeni József, Biszterczky Elemér. *Szombaton.* Büntető fellebbviteli tárgyalás. Elnök: Kepes Miklós, bírák: Debreczeni József, dr. Szegedy Lajos. A július 31 től augusztus 13-ig terjedő időben Biszterczky Elemér bíró a hétfőn, szerdán és csütörtökön tartandó üléseken és tárgyalásokon Koru Lajos bíró váltja fel.

NYILTTÉR.

Bumbera Imre

polgári- és papi szabó.
Nagyvárad, új „Bazár“-épület színház oldal.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség és Főtisztelendő papság becses tudomására hozni, hogy a **legujabb divatu** és a **legjobb minőségű tavasz i** szöveim raktáron vannak, melyekből a legujabb és legelegánsabb szabás szerinti ruhákat készítem nagybecsű megrendelőimnek.

Különösen felhívom a Fő tisztelendő papság figyelmét **szima, fekete** árúimra, melyekből nagy raktárt tartok a **Főtisztelendő papság részére.** Allandóan nagy választék **reverenda czimáda** és egyházi **kvadrátu** sokból. **Birétum, capuczin, camaura,** továbbá **Muczetuma** legszebb és finomabb selyemből. Továbbá egyedül raktára a mai idény legszebb és legczélszerűbb **hit, remény, szeretet övének** (cingulus), mely egyedül **csak nálam szerezhető be.**

Midőn a Főtisztelendő papság és a nagyérdemű közönség becses pártfogását kérem

fol kell említenem, hogy elvem mindig a jó munka jutányos ár volt, melytől eltérni a jövőben sem fogok.

Nagybecsű megrendeléseiket kérve, maradtam kitűnő tisztelettel:

Bumbera Imre,

65 polgári- és papiszabó.

Pártoljuk a honi ipart!

Az „Első nagyváradi Czipő- és Csizmagyár“ Moskovits Farkas és Tsa

kicsinybeni eladási üzletében.

(Kossuth-utca, régi rendőrségi épület.)

helyi kis iparosok által készített **kézimunka czipők** kaphatók eredeti gyári szabott árakon, hol mindenféle nagyságban készülnek és nagy választékban raktáron vannak.

Tisztelettel:

Moskovits Farkas és Társa.

Telefon: 417.

Szabott árak.

Szóbel Adolf

női ruha és confection készítemi műterem
Nagy Sándor-utca 4.

Ajánlja a szakmájába vágó női ruhák divatos elkészítését, u. m. utcai és estélyi toalettek, angol és francia szabásu ruhákat, costumöket, felöltöket mindennemű fazonban.

Vidéki megrendelőktől ruhaderék beküldése kivántatik mérték helyet.

Kitűnő tisztelettel:

Szóbel Adolf,

angol és francia női szabó.

KEMÉNY BÉLA

okleveles mérnök

magánmérnöki irodája

NAGYVÁRAD, Beöthy Ödön-utca 2. sz.

elvállal **felméréseket, parcellázásokat, tagosításokat,** tervez és épít vízhasznosító berendezéseket (**belvizlecsapolást, alagsövezést, öntözést**) készít ipari vízhasználatokra (**vizi malmok fűrészmalmok stb.**) vonatkozó terveket, traciroz, tervez és épít **erdei-, bányá- és más iparvasutakat,** elvállalja **magas építmények** tervezését, költségvetések készítését, **építések vezetését, leszámolások felülvizsgálását.** — Iparhatósági telepengedélyezések kieszközlésére szerkeszt **üzemleírásokat,** elvállalja **szakértői szemlék** tartását, **szakvélemények** szerkesztését, valamint minden más e szakba vágó munkák készítését.

1182

MIT IGYUNK?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csak a **természetes szénsavas** ásványvíz erre a legbiztosabb óvószer. Elsősorban a **mohai**

ÁGNES-

forrás mint természetes szénsavdús ásványvíz, feltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem benne foglalt gyógyszernél fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légső- és húgyszervi betegségeknek. Azért tehát

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha gyomor-, bél- és légsőhuruttól szabadulni akarunk. Dr. Kéty.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk. Dr. Kövér.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be. Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk. Dr. Glass.

Háztartások számára másféltérsenél valamivel nagyobb üvegekben minden **kétes értékű mesterségesen szénsavval telített viznél,** sőt a szódaviznél is **olcsóbban adja,** hogy az **Ágnes-forrás** azzal a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borviz. **Kedvelt borviz.**

Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben. Főraktár Nagyvárad és környékére **Jankó Antal** utóda **Kiss Károly** urnál. Ugyanitt **ingyen** kapható az **Ágnes-forrás** díszes kivitelű ismételő füzet.

TÁVIRATOK.

Ő fesége egy ünnepélyen.

Bécs, jun. 10. Ő felsége ma reggel fél 8 órakor a Dunaszabályozási bizottság szolgálati hajójával utnak indult, hogy a betejezett Morva-mező- védőgátakat és az emlékkápolnát megtekintse. 7 órakor volt a résztvevők indulása. Ezek között volt több miniszter, a hely tartó, a polgármester és a szabályozási bizottság több tagja.

A politikai hírek.

Budapest, június 10. (Saját tud. táv.) Bécsből jelentik, hogy a Reichsrath kiküldötte a kvótabizottságot a kvóta megállapítására. Ha a magyar országgyűlés nem fogja a kvóta tárgyalásokat megkezdeni, akkor egy oldaluan állapítják meg a kvótát. Bécsben azt hiszik, hogy ha az osztrák parlamentben Magyarország mellőzésével egyoldaluan megállapították a kvótát, akkor azt a császár meg fogja erősíteni Magyarország kérézése nélkül.

Fehérváry Géza báró kabinetjét a jövő héten, csütörtökön fogja kinevezni a király. Eddig már az összes tárczák be vannak töltve, a pénzügyi kivételével. Pénzügyminiszter maga Fehérváry lesz. Fehérváryt ma délután felkereste a Magyar Hirlap egyik munkatársa, s megkérdezte tőle, hogy igazi-e az, hogy a király már a legközelebb ki fogja nevezni kabinetjét?

— Az ujságok cikkeit nem kísérem figyelemmel — válaszolt Fehérváry kitérőleg.

— De már Bécsben illetékes helyeken is megerősítik azt a hírt, hogy excellenzciád lesz az új miniszterelnök.

— Nem veszem tudomásul a mit az ujságok irnak — felelt ismét kitérőleg a báró. Ezzel aztán a beszélgetés véget is ért.

A svéd kormány lemondott.

Budapest, június 10. (Saját tud. táv.) A svéd kormány, ma a norvég zavarások miatt beadta lemondását.

A norvég király detronizálása.

Budapest, június 10. (Saját tud. táv.) A trónörökös és a svéd kormány háborut kívánt Norvégiával, de a király nem engedte ezt meg. Oszkár király most már hajlandó a norvég trónról lemondani egyik fia javára.

A háboru.

Pétervár, június 10. Enquist ellentenger-nagy 5-iki (éjjeli 11 óra 55 percz) Manillai távirata a következő: Május 27-én délután 1 óra 45 perczkor észak felől a Cusima és Kuczusima szigetek között feltűnt a japán hajóhad.

Az égből tiszta volt. Friss szellő járt. A déli szemhatár igen ködös volt. Ütközet fejlődött. A japánok haditerve azt volt, hogy minket ne bocsássanak át Vladivosztozk felé. Valahányszor hajóhadunk észak felé akart tartani, az ellenség hajói gyorsaságánál fogva elérte és a menetvonalunk élén haladó pánczéloshajót az ellenséges pánczélosok lövöldözték. Kilencz japán czirkáló és a Csinluen nevű pánczélos ugy kormányozta, hogy a mi pánczélosunkat keresztüzbe vegyék.

Czirkálóinknak az egész ütközet közben ellenük kellett harcolniok, minek következtében több szállítóhajó akadályozva volt mozgása szabadságában.

Miután az ütközet 50 perczig tartott az Ozljabja megfeneklett és Borodino harcztéren lett.

Ugyanígy járt nemsokára a Knyasz Szvarov is, miután kigyuladt és árboczeit, valamint kéményeit elveszítette. Hajóhadunk fordulatot tett, hogy Knyasz Szvarovot megvédje. A Borodino elfoglalta előbbi helyét.

A béke.

Budapest, június 10. (Saját tud. táv.) Oroszország és Japán között az Egyesült-Államok elnökének közvetítésével legközelebb meg fogják kezdeni a béketárgyalásokat.

Roesewelt elnök a két ellenséges állam uralkodójához diplomáciai uton levelet küldött, melyben az emberiség nevében kéri a háboru beszüntetését.

Az orosz forradalom.

Pétervár, július 10. Néhányan azok közül, akik a moszkvai szemsztvo képviselő és város főgyűlésén részt vettek, ideérkeztek és meg akarják tudni, hogy fogadná-e a csár kongresszus küldöttségét. Igyekevének eredményét még nem tudni.

Moszkva, június 10. A szemsztvoképviselők és a városfők tanácskozmánya a csárhoz intézett feliraton kívül megállapította ama határozat szövegét is, amelyet a minisztertanács elé akarnak terjeszteni. A határozat szövege megfelel a feliratának. A küldöttség elutazásának idejét még nem állapították meg.

A marokkói kérdés.

Páris, A Times a marokkói konferencia kérdéséről többek között azt írja, hogy ha német kormány megkaphatja azokat a határozott ígéreteket, amelyeket szükséges volna a tárgyalást kezdeni a konferenciát illetőleg, nem látjuk be, minek kell ragaszkodnia ahhoz, hogy olyan intézkedéseket támogasson, amelyek számára eszközt, nem pedig célt jelentettek. Hisz az az eset is bekövetkezhetik, hogy a konferencia egyik vagy másik hatalom vonakodása létre nem jő.

Akkor Németországnak érdekében állana, hogy ügyét ne kösse a konferenciához. Egyszerűbb, gyorsabb és barátságosabb volna, ha közvetlenül tárgyalnának, konferencia nélkül. Az egész ügyben csak egy értékes pont van: a franczi-német versengés. Ugy látszik, hogy ez a pont a két érdekelt fél részéről a legjobb és leghathatóbb módon volna szabályozható.

REGÉNYCSARNOK.

PENELOP.

68

Angol regény.

— Az, hogy reményem-e vagy nem, kevés különbséget okoz. Penelop, mikor én is ilyen fiatal leány voltam, mint te mostan, éppen ilyen ostoba, regényes szerelembe estem. Egy fiatal tengerésziszt volt szerelmem tárgya.

Penelop közeledett, hogy a nagynénje szerelmi történetét jobban hallja.

— De szegény volt, — folytató a nénye, — lemondtam róla és mondhatom, sohasem bántam meg.

— Hát ezután mi történt veled?

— Nem tudom. Miután egyszer kitöröltem a szivemből, nem érdekelte többé. — Lásd, én mindig az okosabb oldaláról tekintettem a dolgokat.

— Igen, de a néni nem én, — válaszolá Penelop, újra a tűzbe nézve.

Ezt az érvt nem lehetett megczáfolni. —

Chartres kisasszony egy kölni vízzel telt üveget vett elő, néhány kölni cseppet öntött a zsebkendőjére és egy másik támadási tervet próbált meg.

— Szabad-e kérdeznem, hogy Algernon mint vélekedik e dologról?

— Algy nem ösmeri Daubeny urat, tehát nem is mondhat róla véleményt, — válaszolá Penelop nagyon kétségbeesett hangon.

— Ah, én azt képzelem, hogy Algy azzal a vagyonhajászó kalandorral való ostoba viszonyodat nem fogja helyeselni.

Penelop felállott, szenvedélyes válasz lebegett az ajkán, midőn az ajtó hirtelen megnyílt s szobaleánya benézett rajta.

— Penelop kisasszony, — mondá.

— Mi az, Hester?

Penelop kiment a szobából; Hester olyanformán nézett rá, mintha valami fontos dologról akarná értesíteni.

— Penelop kisasszony, egy ur és egy lady várakoznak a szalonban s a kisasszonnyal óhajtanak beszélni.

— Kik azok, Hester?

— Nem tudom, kisasszony.

— Jól van, megyek; de még csak elképzelni sem tudom, ki jöhet ilyen késő este hozzánk.

Penelop leszaladt az emeletről. Az öreg Mihály a lépcső alján találkozott vele, de olyan furcsa képet vágott az öreg, hogy Penelop szinte megijedt tőle. A rémülettől olyan sárga volt, mint a halál.

— Mihály, mi baj? — Történt valami? — kérdé izgatottan.

— Oh szegény, drága kisasszonyom! —

Ha ez igaz, akkor adjunk hálát mindnyájan, hogy az én jó gazdám immár a sirban nyugszik! — kiáltá a kulcsár, kezeit tördelve.

— Mihály, mi történt — beszéljen! —

sürgeté Penelop, míg arcza valami ismeretlen rémület borzalmától egészen elfehéredett.

Az öreg ember sirva fakadt.

— Kisasszony, félek, nagyon is hamar meg fogja tudni.

— De hát mondja meg azonnal, — kérte a leány.

Bármi legyen, mondja meg azonnal.

— Oh kisasszony, az Amerikában meghalt nagybátyjával gyűlik meg a baja! — A Jack ur felesége és fia vannak a szalonban!

— Ugyan, Mihály, hisz az lehetetlen!

— Félek kisasszony, hogy nem az. A fiatal ember nagyon hasonlít Jack urhoz. Az égre kérem, drága kisasszonyom, ne vegye annyira a szívére. Hátha csak valami furfangos hazugság az egész, hogy Algy urfítól a birtokot elrabolják. — Mi soha sem hallottunk arról, hogy Jack ur valaha megházasodott volna.

Penelop kiegyenesedett s a szalonajtóra mutatva, így szólt:

— Természetes, hogy valami furfangos hazugság az egész. Mihály, nyissa ki az ajtót!

Az öreg engedelmeskedett s a leány gyászruhájában hidegen, halványan és küszkén lépett be, hogy szembe álljon azokkal, kik magukat a Jack bátyja feleségének és fiának mondták. A mint Penelop a szalonba lépett, az idegenek felállottak fogadására és nagyon szemügyre vették azt a büszke, fiatal leányt, ki annyira hideg főbólintással viszonzta köszöntésüket.

Penelop rögtön észrevette, hogy az a magas asszony, ki előtte áll nem lady. Nagyon barna, bár e mellett nagyon is szép volt, vagy jobban mondva — szépsége romjai még mindig meg-látszottak az arcán. — Nagy, merész fekete szemével kihívólag nézett Penelopra. — Mellette állott fia, — s a Penelop szive egyszerre nagyot dobbant, midőn e közönséges, de tulságosan kiöltözött ifjubar az Algyhoz való hasonlatosságot — még pedig kétségbevonhatatlan hasonlatosságot felfedezte. — Ennek a fiatal embernek, a ki mutatós gyűrűkkel, inggombokkal és világoskék nyakkendővel ékeskedett, éppen olyan színű szőke haja és barna szeme volt, mint minden Chartresnek — de a hasonlatosság köztük ennél tovább nem terjedt.

(Folyt köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A zsiszík irtása.

A védekezésnél első és legfontosabb teendő a magtárnak ocsutól, szeméttől való tisztántartása. mert ezek a zsiszík melegágyait képezik, hol háborítatlanul szaporodhatik.

A gabonának gyekori átlapátolása, kiostálása mind olyan teendők, melyeket elmulasztanunk nem szabad, ha alaposan ki akarjuk a zsisziket magtárainkból irtani.

Ezenfelül évente legalább egyszer-kétszer vessük alá a magtárt teljes és gyökeres tisztogatásnak, tisztogassuk ki az összes repedéseket — mert különösen télen itt szoknak a zsiszík tartózkodni — s azután tömésük ki ezen hézagokat és repedéseket gipszpeppel.

Ezen eljárásnak feltétlenül meg lesz a maga eredménye, mert tovább zavartalanul nem fejlődhetnek.

Igen alkalmas szer az ellene való védekezésre a szénkéneg alkalmazása is, de ennek csak úgy lesz meg a kellő hatása, ha a magtár minden nyílását elzárva, legalább 1—2 napig van kitéve az a szénkéneg hatásának. Nagyszámu zsisziket pusztíthatunk el úgy is, ha a magtárban rongyokat, bundadarabokat aggatunk fel, annak melegebb helyeire, tehát déli oldalára, a zsiszík ezek közé bujva, könnyen eltávolítható a magtárból.

Ajánlják továbbá az összes magtári berendezéseknek erős rézgálicz-oldattal való bekené-

sét is. Mindezeknél azonban sokkal ajánlatosabb az, hogy ahol nincsen, bejutása ellen védekezünk különösen idegen gabonamagtarakból származó gabonaművek szorgos átvizsgálása által azokat magtárunkban addig el ne helyezzük, míg zsizsikmentességükről meg nem győződünk.

Pótvásár Sarkadon. A kereskedelmi miniszter Sarkad községnek megengedte, hogy a f. évi június hó 3. és 4-ről elmaradt országos vásár helyett f. évi június hó 23. és 24-én pótvásár tartassék a községben. Miről az érdekelteket van szerencsénk értesíteni. Nagy-Várad 1905. június 9. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara. Huzella Gyula kir. keresk. tanácsos, elnök. Dr. Sarkadi Lajos titkár.

Sertésvész a megyében. A biharmegyei gazdáknak, ügylátszik az idén is sok pénzt fog okozni a sertésvész. Még tavasz nem is a megye nyolcz községéből értesítették a vármegye alispáni hivatalát a sertésvész kitöréséről. Az illetékes hatóságok szigorú intézkedéseket tettek az állatveszedelem meggátlására és zár alá helyezték azokat a községeket, melyekben kiütdött a veszedelmes járvány.

A rühes baromfiak gyógykezelése. A betegség kezelésekor elsősorban hamuval kevert homokról kell gondoskodnunk, hogy a tyukok naponta többször megtűrődhessenek. Ezenkívül czélszerű az állatok testét, tollazatát kénvirággal, vagy perzsa rovarporral behinteni.

Minthogy az említett paraziták nappal az ólak, tojófészkek stb. repedéseiben tartózkodnak, ezeket kell tehát szigorúan fertőtleníteni és tisztántartani. Az ólak, tojásfészkek és egyéb mosható tárgyak hamuluggal lemosva 2-3 százalékos creolin, vagy 5-6 százalékos rézgaliczoldattal többször bemazdelendők. A fészkek aljára és a padozatára hetenkint mézporral vagy hamuval kevert homok hintendő.

Értéktőzsde.

Budapest, jun. 10

Osztárhitelrészvény	— — —	512.94
Magyar hitelrészvény	— — —	806.50
Leszámitoló bank	— — —	464.50
Rimamurányi	— — —	514 —
Oszták-m. államvasuti részvény	— — —	649.—
Közuti vasut	— — —	569.50
Városi villam s vasut	— — —	2450—

A gabonatőzsde határidői.

Budapest, jun. 10.

Buza okt.	— — —	14.24
Rozs okt.-re	— — —	13.12
Tengeri július 1905.	— — —	15.10
Zab ápr. ra	— — —	11.28
Repeze aug.-ra	— — —	23.90

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1905 jun. 10-én.

Magyar aranyjárdék: 4%	— — —	117.75
Magyar koronajárdék 4%	— — —	97.25
Magyar koronajárdék 3 1/2%	— — —	82.25
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	— — —	98.—
Horváth-szlavon földtehermentesítési kötvény	— — —	98.50
Magyar nyeremény sorsjegy-kölesön	— — —	222.—
Titza-szab. és szegedi sorsjegy-kölesön	— — —	1.70
Oszták járdék papirban	— — —	100.25
Oszták járdék ezüstben	— — —	100.75
Oszták járdék aranyban	— — —	119.75
Oszták korona járdék	— — —	100.25
1860. oszt. államsorsjegyek	— — —	159.—
Oszták-magyar bankrészvény	— — —	16.50
Magyar hitelbank részvény	— — —	78.2—
Oszták hitelbank intézeti részvény	— — —	664.25
Oszták-magyar államvasuti részvény	— — —	66375
20 frankos aranz (Napolendor)	— — —	19.09
Német birodalmi márka	— — —	112.30
London vista	— — —	240.29
20 márkás arany	— — —	23.47

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

643-1905. végreh.-sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a Nagyvárad városi kir. járásbíróságnak 1905. évi V.I. 717. számú végzésével dr Horvát Lipót bpesti ügyvéd által képviselt Ehrenfeld Dávid felperes részére *Gábel Jakab* alperes ellen 146 kor. — fill. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 925 kor.-ra becsült ingóságokra a nagyvárad-városi kir. járásbíróság fenti számú végzése folytán az árverés elrendeltetik, annak hátralékos 15 kor 85 fill. költség követelése és jár erejéig, alperes lakásán Nagyváradon, Szacsavay-utca 9 számú házában leendő megtartására határidőül 1905. évi június hó 15. napján d. e. 11 órája tüzetik ki, mikor a bíróság lefoglalt butotok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírott kiküldöttnél írásban vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Nagyváradon, 1905. évi május hó 28.

Batig Ferencz,
kir. bír. végrehajtó.

Nagy magtár kiadó.

Várad-Velenczén, a volt Weinberger-féle telepen. Ertekezhetni a **KALAPGYARBAN**

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVYOMDA

Nagyvárad, Apáca-utca 3. szám

Művek

folyóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
levélborítékok.

Elvállal és készít:

izléses kivitelben
mindennemű

nyomdai munkákat

jutányos árak mellett.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfeljek,

számlák, falragaszok,
báli meghívók,
tánczrendek, étlapok,
napárak,
palaczkfeliratok,
névjegyek.

gyászlapok
stb. a nyomdai szakba
vágó nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok

raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

Árverési hirdetés.

Nagyvárad város tanácsától nyert megbízás folytán az alább megjelölt telkek eladása céljából 1905. évi július hó 4-ik napján délelőtt 9 órakor a helyszínén nyilvános árverést fogok tartani.

Árverés alá kerülnek:

Nagyvárad város tulajdonát képező s a várad váraljai orth. izraelita templom megett fekvő a városi mérnöki hivatal által készített térrajz szerint összesen 7 telek u. m.

a) 1. számú telek a Krisztrina utca és velencei part sarkán. 5695 □m területtel, — kikiáltási 1139 kor;

b) a velencei partra néző II. számú telek 743 □m kikiáltási ára 1486 korona;

c.) a velencei partra néző III. számú telek 824.5 m kikiáltási ára 1669 korona;

d) a velencei partra IV. számú telek 760 □m. kikiáltási 1520 korona;

e.) a velencei part és Károly utcák sarkán levő V. számú telek 828.8 □m kikiáltási ára 1667 korona;

f.) a Károly utcára néző VI számú telek 1387.5 □m kikiáltási ára 2776 korona;

g.) a Károly utcára néző VII. számú telek 1071 □m kikiáltási ára 2142 korona.

Bánatpénzül a kikiáltási árak 10%-a szolgál mely árverelő által az árverés megkezdése előtt alulírott küldöttségi elnök kezéhez készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban teendő le.

A fent megnevezett ingatlanra vonatkozó helyszín rajz alulírott hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthető, s ugyanott egyéb felvilágosítások is nyerhetők.

Árverelni szóval vagy írásban zárt ajánlat utján lehet, zárt ajánlatok csakis a fent kitett határidőig a szóbeli árverés megkezdése előtt adhatók be, s ezekhez az előírt bánatpénz vagy ennek a városi pénztárban történt letételét igazoló letéti jegy is csatolandó, s árverelő zárt ajánlatában világosan kitenni köteles, hogy az árverési feltételeket rajzokat stb, ösmert s azokat magára nézve kötelezőnek elfogadja szóbelileg árverelő az árverés megkezdése előtt a feltételeket ugyanezen körülmény elismerés végett aláírni tartoznak.

Árverelőt tett ajánlata azonnal, ellenben Nagyvárad városát csakis az árverés eredménye felett hozandó határozatának jogerőre emelkedésével kötelezi.

Nagyvárad 1905. május hó 31-én.

Komlóssy József,
jog- és gazdaságügyi tanácsnok
küldöttségi elnök.

JEGENYE

Kolozsvármegye.

Climatikus gyógyhely Tüdőhurut.
Vérszegénység. — Angolkór. —
Scrophulonia ellen.

Vásártelki

Moor-fürdők.

Kitűnő és olcsó ellátás.

Igazgató:

Dr. KALAY KÁLMÁN.

Orosz-japán háboru. Élőképek.

A Fekete-sas nagytermében.

június 11. és 12-én, pünkösd vasárnap és hétfőn

3, 5, és 8 órakor 3—3 előadás.

Élőképek egy londoni mozgó fénykép készüléken. Az **Orosz-Japán háboru** hadijeleneteinek legérdekesebb sora, Rogers György fölvételei. A hadijelenetek, ahol csak lehetett, 20 angol mértföldnyire lettek felvéve.

Belépti díj: I-ső hely 1 korona, II-ik hely 80 fillér, III-ik hely 60 fillér, állóhely 40 fill., katonák, tanulók, gyermekek a díj felét fizetik.

A helyek számozatlanok.

Pénztárnyitás egy órával az előadás kezdete előtt. Tisztele tel:

Müek Ig. tulajdonos.

Bérbe adó vizimalmok.

A nvárad i. sz. káptalani uradalom összi gazdaságában a Pecze vizén levő alsó és felső malom a hozzájuk tartozó mintegy 11 hold földdel együtt 1906. január 1-től haszonbérbe adatik.

Bérelni szándékozók a haszonbéri feltételeket a nvárad i. sz. káptalani uradalom központi irodájában tekinthetik meg és ajánlatukat 10%-ban bánatpénzzel július 15-ig ugyanott adják be.

Ajánlatok tehetők mindkét malomra együtt és külön-külön csak az egyikre is. Az ajánlatban kijelentendő, hogy a bérleti feltételeket ajánlattevők ismerik és magukra nézve kötelezőnek elismerik.

Papp Imre,

urad. főtiszt.

(Utánnomás nem díjazatik.)

1203.

Butorvásárlók figyelmébe!

Olcsó

BUTOR

gyári árban, kezeség mellett
háló-, ebédlő-, szalon és uriszoba
berendezések, valamint egyes butor-
darabok a

Magyar Műbutorgyár
Részvénytársaságnál

Nagyváradon, Fő-utca elején.

Üzletvezető: **PORJESZ HERMAN.**

Teljes lakás-, kávéház- és szálloda-
berendezések műipari vállalata.

Kivánatra rajzok és költségvetések.

Biharmegyei Takarékpénztár

Zálogháza

Kossuth-utca

**Kölcsönt ad: érték papi-
rokra, éksze-
rekre, iparicikkre és ingó-
ságokra** a legolcsóbb kamatláb mellett, a furdó-évad beálltával elfogad mindenféle értékeket jutányos őrzésdíj mellett.

Egy szép nagy tágas sarok
üzlethelyiség élénk forgalmu
helyen **1905 november 1-től,**
egy udvari magtár **1905 aug.
1-től kiadó.** Ertekezhetni a pol-
gári takarékpénztárnál (Kos-
suth-utca.)

HIRDETMEY.

A »**Biharmegyei takarékpénztár**» 1905. január hó 18-án tartott rendes közgyűlésének határoza értelmében a takarékpénztár jelenleg forgalomban levő 200 korona névértékű részvényei bevonatnak és **mai naptól kezdve**

600 kor. névértékű részvényekre

kicszeréltetnek; és pedig: minden 3 régi részvény. illetőleg 2 régi részvény és 1 új részvényre vonatkozó teljesen befizetett ideiglenes elismervény, végül 6 átvételi jog gyakorlatát tanúsító igazolvány ellenében **1 drb. új 600 korona névértékű részvény adatik ki.**
Nagyvárad 1905 június hó 5-én.

Biharmegyei Takarékpénztár
igazgatósága.

Építetők szives figyelmébe!

Van szerencsém a t. építető közönség szives tudomására hozni, hogy Budapestről, hol több éven át az építkezés minden terén való gyakorlati kiképzése végett tartózkodtam, s Nagyváradon, mint

építési vállalkozó,

letelepedtem.

A modern építési ipar minden terén szerzett bő tapasztalataim képesítenek arra, hogy mélyen tisztelt megbízóim legmagasabb fokú igényeit is kielégíthessem és úgy pontos, mint becsületes munkával megelégedését kiérdemeljem.

Elvállalok építési tervezést, valamint kisebb nagyobb építkezéseket, javításokat és épületeknek állandóan való jókarban tartását év számrá. B. leveleikre személyesen is megjelenek.

Kiváló tisztelettel

Kováts Sándor

okl. építő-vállalkozó. Hármass-u. 21. szám.

Dr. Dreiszker J.

VIZGYÓGYINTÉZETE

és szanatóriuma

Kőszegen (Vas megye.)

Gyönyörű fekvésű. Egész éven át nyitva. Állandó orvos felügyet; igen jutányos ár; kitűnő ellátás. Legszebb gyógyeredmények. Prospektus ingyen és bérmentve.

Világhírű

előpataki gyógyviz

Számtalan előismerő nyilatkozat, a kik ennek használatát után a legjobb egészségnek örvendenek! Különösen ajánlható a következő bántalmaknál:

1. **A gyomor és belek idült hurutjainál, gyomorgörcs, gyomor-égésben** a túlságos nyálka és savképződéssel járó emésztési zavarokban, gyomor- és szélzsabában, hányatoknál.

2. **Altesti vérbőségben, vérpan-gásban, aranyérben** s az ezzel járó rásztkór s kedélykór szokásos székrekedéseinél.

3. **Máj- és lépdegánatokban**, az epe kivezető csöveinek hurutos bántalmainál, sárgaságban, epekövekben, a poszgerj és váltólázakból származott lépdegoknál.

4. **Fejlődési sápkórban** s az ezen alapuló hőszám zavaroknál, a görvélykór torpid alakjainál s különösen vérszegénységi állapotoknál.

5. **A vesék és húgyhólyag hurutos bántalmainál**, a kezdődő húgykő és fővénylelakódás eseteiben kitűnő húgy-savoldó.

6. **A méh idült tömüléseinél, dagainál, fehér folyás s rendetlen havadásnál.**

7. **A nemű részek gyengeségeiben.**

8. **Angolkórban**, egyáltalában gyermekeknél a szervezet ép és erős kifejlődését vas és mésztartalmánál fogva megelőzően elősegíti, egészséges embereknek is üdítő italul szolgál, s különösen borral vegyítve a háztartásoknál általános használatban van.

Egyedüli főraktár Biharmegye részére

Maár és Szabó

fűszer-, csemege- és ásványvizek kereskedése
NAGYVÁRADON.

Schicht-szappan

„szarvas“

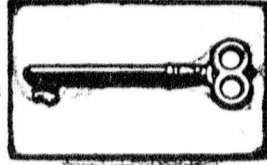
vagy

„kulcs“

Jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Haász Manó

kézmű- és divatáruháza

NAGYVÁRAD, Zöldfa-u. elején.

Határozott bámulatot kelt az az óriási forgalom, ami e üzletben van. S e nagy forgalom azért van mivel sehol nincsen olyan nagy raktár szép és divatos cikkekben mint e czégnél. Hogy az árak pedig a legolcsóbbak, az már rég elősmert tény

Mesés raktár critaline, paupline grenadin ruhavászon és indus batistokból.

Uj

üveg-, porcelán és konyhafelszerelési üzlet!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy **Nagyváradon, Olaszi Fő-utca** Orsolyák-zárda épületben a mai kornak s a legmagasabb igényeknek megfelelő

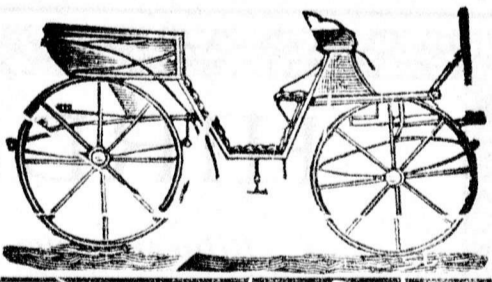
üveg-, porcelán és konyhafelszerelési fiók-üzletet

nyitottam. — Kérem a nagyérdemű közönség becses pártfogását.

Kiváló tisztelettel

Hant Frigyes

Fő-üzlet: Kossuth-Lajos u. 4. Olaszi, Fő-u, Orsolya zárda.
Fiók Tzlet:

Értesítés!

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy a **Bodánszky Lipót-féle** (Szilágyi Dezső-utca, dr. Adorján ház mellett) 30 év óta fenálló kocsigyárat átvettük s ezt saját személyes felügyeletünk mellett **Bodánszky Lipót** utódai czég czimjegyzésén tovább vezetjük.

Raktáron tartunk mindenféle új kocsikat, u. m.: fedeles, fedeletlen, üveges, landauer, landonet, Esterházy, bords, paszket, kucsir, magánhajtó, sandauer és még többfelét.

Elvállalunk mindenféle javításokat, úgy mint kerékgyártó, kovács, szatler, fényező munkát leggyorsabban elkészítve.

Gummi kereket raktáron tartunk.

Régi kocsikat javítunk és egész újra is kicserélünk.

Külön lovassulós osztály, mely a czég egyik oklevéllel bíró tagjának felügyelete alatt van.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyunk tisztelettel:

Arjegyzéket kívánatra bérmentve küldünk.

BODÁNSZKY LIPÓT czég utódai.

Vadász Testvérek

Tanulók felvételnek fizetés mellett.

Zöldfa kávéházzal szemben meglepő **árengedmény.**

MEGVETTÜK A
SZABÓ TESTVÉREK

mindkét rőfös és női divatáru üzletét a Zöldfa-utcán.

Teljes eladásra kerül mindkét áruraktár.

Ez alkalommal fontos tudni való, hogy **költözködési ideny alkalmával** eladásra kerülnek: *Futó- és szobaszőnyegek, ágyterítők, függönyök, paplanok, asztalneműek, ágyhuzatok, schiffonok és rumburgi vásznak, női és férfi kész fehérneműek, divatos nap, és esőernyők, finom szövetek és más száz meg száz divatcikkek.*

KOVÁCS L. és TÁRSA Nagyvárad, Zöldfa-utca, Zöldfa-kávéházzal szemben.

Üzleti helyiségek kiadók!

Üzleti állványok eladók!

KECSKEMÉTY ISTVÁN

ÉTTERME és SÖRCSARNOKA Nagyváradon, Lukács György-(Köfaragó)-utca sarkán.

Kitünő teke-pálya!

Van szerencsém a n. é. közönség és igen tisztelt vendégeim becses tudomására hozni, hogy *teljesen újonnan átalakított és jól gondozott*, minden kívánalmat kielégítő

teke-pályámat már megnyitottam és azt a szórakozni vágyó közönség szíves rendelkezésére bocsátottam.

Tisztelt vendégeim szórakozására egy legújabb zenélő **automata-zongorát** állítottam fel.

Továbbá ajánlom **magyaros konyhám, tisztán kezelt boraim**, jutányos ár és pontos kiszolgálás mellett.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel

743

KECSKEMÉTY ISTVÁN, vendéglős.

Kerthelyiség megnyitás!

Tisztelettel hozom tudomására a m. t. közönségnek, hogy *nyári kerthelyiséget* **4-én vasárnap** egyik helybeli kitünő cigányzenekar közreműködése mellett ünnepélyesen **megnyitottam.**

Kitünő magyaros étkek, frissen csapolt márcziusi SÖR, valamint **saját termésű, tisztán kezelt HEGYI BOROK** felszolgálásáról gondoskodva van.

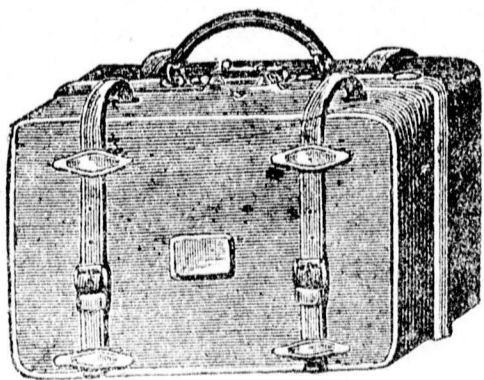
Előzékeny kiszolgálás!

Polgári árak!

Társas ebédek, vacsorák vagy lakomák étlap szerint vagy megállapított árak mellett elfogadtnak. — **ABONENSEK** részére mérsékelt árszámítás.

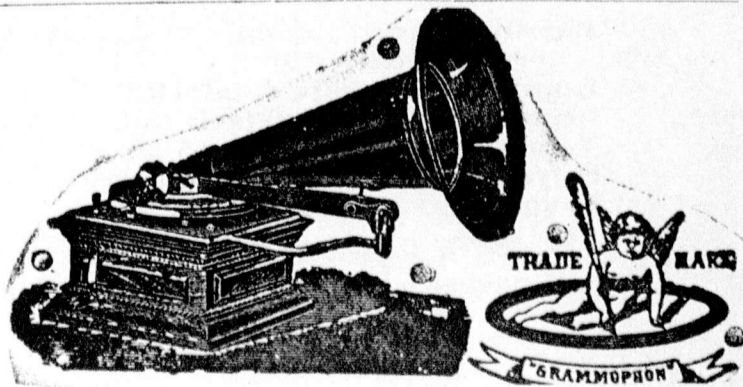
Egyben van szerencsém a vidéki utazó közönség szíves figyelmébe ajánlani újonnan berendezett **VENDÉGSZOBÁIMAT**, melyek tisztántartására különös gondot fordítok, valamint **SZALLÓHELY** is jutányos ár mellett szíves rendelkezésére áll.

Lőrincz Mór Nagyvárad, Szt. János-u. elején.

Utazókofferek, sétabotok, kuglibábok és golyó **nagy választékban.**

Gramophon gépek és lemezek nagy választékban.

Ajánlja nagyválasztéku solingeni, angol és svéd aczél árukat
1. m.: önberetva, rendes beretva, haj- és szakál-vágó gépek, zsebkések, konyhakések, szöllőajtó és kerti kések, venyigemetsző ollók, női kézimunka ollók, beretva fenő szíjak, kövek minden minőségben és mérsékelt áráért.
Borbély felszerelések eredeti gyári árban.

Iszákosság nincs többé

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodálatos elleneszenyessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békitette ki ismét, sok sok ezer férfit a szegény és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Termék fiatal embert jó utra, és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják egy próbát adni és egy köszönő irással telt könyvet díj- és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezeskedünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓBA 67. sz.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intézetnek (Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérre bérmentesítendők.)

COZA INSTITUTE
(Dept. 67.),
62, Chancery Lane,
London, Anglia.

„Nagyváradai Hitelbank“

(Kossuth Lajos-utca 10. sz.)

házak és földbirtokokra 10—50 évi időtartamra a legolcsóbb kamattal és a legelőnyösebb feltételek mellett törlesztéses jelzálogkölcsönöket nyújt amelyeket a legrövidebb idő alatt folyósít. Kölcsönkérő részről hiteles telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv és esetleg községi becsü-bizonyítvány mutatandó be. Drágább matozású kölcsönöket bélyeg és illeték-mentesen convertál.

Elfogad betétkönyvecskére és folyó számlára:

6 hóig elhelyezett 5%-os kamatot összeg után fizet

Előnyös feltételek mellett leszámított váltókat Értékpapírok, ékszerek és terményekre előleget ad. **Az igazgatóság.**

Olcso kölcsön.

Tisztelettel értesitem a pénzkölcsönt kérő t. feleket, hogy Mészáros utca 2. sz. a. (Köröspart, Stiedl féle ház, szemben a Rimanóczy szállodával)

bankbizományi és hitelforgalmi irodát

nyitottam. A pénzpiac terén banktisztviselői és 12 éven át volt takarékpénztári titkári állásomban nyert bő tapasztalatok, valamint előkelő bankok képvisellete alapján:

1. Jelzálog és hosszú törlesztéses kölcsönöket (melyekben a tőke és kamat is benn foglaltatik) 10—50 évre a lehető legrövidebb idő alatt és legalacsonyabb kamattal mellett minden előzetes díj és költség nélkül folyósítottok;

2. régebbi tartozásokat olcsóbb kamatu kölcsönökkel cserélek fel.

3. köztisztviselőknek, katonatiszteknek állami, megyei, és városi hivatainkoknak csekély heti részletekben törlesztendő 10—15 éves személyhitelt eszközölök ki.

Mindenféle kölcsön ügyletben szívesen állok rendelkezésre és minden díjazás nélkül szolgálok felvilágosítással, utbaigazítással délelőtt 9—12-ig. d. u. 3—6-ig.

Tisztelettel

Faludi Ignác,

volt takarékpénztári titkár.

Telefon 424 szám. 930.

Hirdetések

jutányos áron

felvételnek

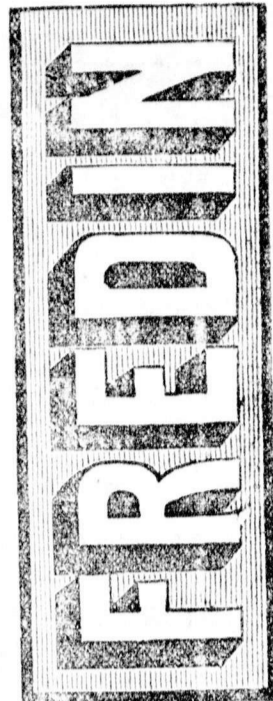
a

„TISZÁNTUL“

kiadóhivatalában.

Kérjen csak

Selle & Kary's

Legjobb

tisztítószert

1048. mindenféle sárga és fekete cipőnek.

Különösen ajánlható

Boxcalfs-, Oscaria-, Chev- Laxnarek- és cipőknek.

BÉCS, XIII.

Ujjonnan berendezett üzlet!

Wallerstein Fülöp Fiai cég

(Béme r-t é r.)

Üzletünket kézmű-, divat-, rövid-, és diszárakkal egész ujjonnan berendeztük, van szerencsénk a t. vevő közönségnek erről részbeni és rövidkivonatu árjegyzékünket szives áttekintés végett bemutatni.

Elvünk ezután is finom minőségű árukat olcsó szolid szabott árak mellett kiszolgálni.

Árjegyzék kivonat:

Ruha szövetek 120 széles métere már 30 krtól kezdve.

Tiszta gyapju szövetek 120 széles minden színben 50 krtól 1 frt 50 krig.

Costüm kelmék 140 széles métere 1 frttól 4 frtig.

Grenadinok minden divatos színben 120 széles 1 frt 25 kr.

Musslinok nyári ruháknak nagyon alkalmas tiszta gyapju métere 1 frt.

Legujabb félgypju delainek 28 kr.

Legujabb gyapju delainek 45 krtól 55 krig.

Valódi francia delainek 65 krtól 75 krig.

Selyem árukban Glória minden szín 50 kr.

Pongis minden szín 68 kr.

Luisin, mevrelieu, minden szín elsőrendő 1 forint

Messalin minden divatos szín 1 frt 40 kr.

Blous Selymek már 50 krtól kezdve 3 frtig.

Fekete ruhának való selymekben nagy választék minden árban.

Különlegesség 120 széles Saten de Lyon métere 3 frt 50 kr.

Mosó áruk karton, zephir és levantinok 25 krtól kezdve legjobb kivitelben.

Mindenféle bélésárak.

Nagy raktár vászon, chiffon és kész fehérneműekből.

Dus raktár szőnyeg, függöny és paplanokban.

A tisztelt közönség nagybecsü bizalmát, melyet eddigi jutányos árainkkal és szolid kiszolgálásunkkal eddig is szerencsések voltunk kiérdemelni továbbra is kérjük, vagyunk

kiváló tisztelettel

Wallerstein Fülöp Fiai.

Megkezdődött a kivételes olcsó eladás nyári czikkekből . . .

Szerb-vászon különlegesség jól mosható 13, 15 és 17 kr. | Zefir ruha különlegesség jól mosható 14, 18 és 23 kr.
 Gouvreé batiszt különlegesség jól mosható 18, 19 és 20 kr. | Bordürös Delin különlegesség jól mosható 30, 32 és 36 kr.
 Francia Delin különlegesség legújabb divatu 48, 50 és 60 kr.

S E L Y E M készletünket elárusítjuk a következő mesés olcsó árakban:

TAFET SELYEM tiszta jó egyszínű selyem . . . most 66 kr. LOUSINI SFLYEM legújabb tiszta selyem, minden most 80 kr. eddigi ára 2 frt. színben eddigi ára 1 frt 50 kr.
TAFET SELYEM tiszta selyem, mintázott . . . most 78 kr. POPLIN SELYEM fél selyem mintázott . . . most 47 kr. eddigi ára 2 frt 20 kr. eddigi ára 1 frt.

A selymeket ebben az árakban csak június 30-ig árusítjuk. — Mintákat ezekből a nagyon leszállított árucikkekből vidékre nem küldünk. 68

SPITZER TESTVÉREK divatáruháza, Nagyvárad
 Zöldfa-utcza.

MÉG EDDIG NEM TUDOTT SENKI

Olyan feltűnő szép árut honi, Cosmanosi és Köchlini gyártmányt
 Olyannagy választékban creton, batiszt, zefir, ettamin és poupelint,
 Olyan olcsó árban eladásra bocsátani,
 mint **Klein Menyhért**, jóhirű divatkereskedő

Szt.-László-tér Holdas-templom mellett.

Kinek főelve, hogy áruai a divatnak minden tekintetben, de első sorban a czélszerűségnek feleljen meg.

Védjegy: „Horgony“.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótlék
 egy régiónak bizonyult háziszer, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőszvénynél, osztnál és meghűléseknel bedőresülésképpen használva.
 Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony“ védjegyvel és a Richter czéjgegyezséssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapesten.

Richter gyógyszerháza
 az „Arany oroszlánhoz“, Prágában,
 Ellisabethstr. 6. n. Mindennapi szetküldés.

Már megnyílt.

Dr. Politzer Jakab

sanatoriuma és vizgyógyintézete
 Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 7. sz.

Bejáró és bennlakó betegeknek.
 Egész éven át nyitva.
 Elegáns szobák, mérsékelt árak,

Prospektussal és felvilágosítással
 szívesen szolgál

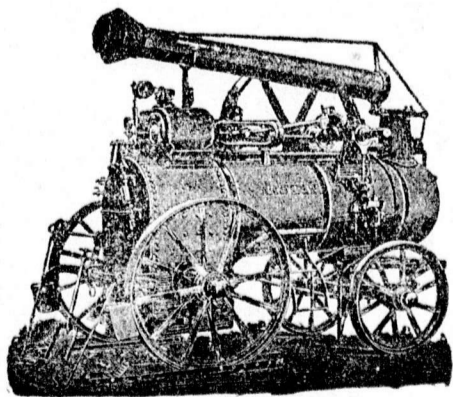
Az összes vizgyógyászati eljárások.
 Külön férfi és női osztály.

Szénsavas fürdők (nanheimi kura),
 forrólégfürdők, villanyos fényfürdők,
 vasláp-föld- és ásványfürdők, törpe-
 fényfürdők. Az összes villanygyógyá-
 szati eljárások, villanyos vízfürdők,
 villanyos négysejtesfürdők. Inhalatiók
 dr Bulling szerint, Massage és vibra-
 tiós massage, étrendi gyógymódok.

Dr. Politzer Jakab,
 az intézet tulajdonosa és vezetője.

DEBRECZENI LAJOS

gőzerőre berendezett gépműhelye
 Kolozsvári-utcza 29/43. Nagyvárad

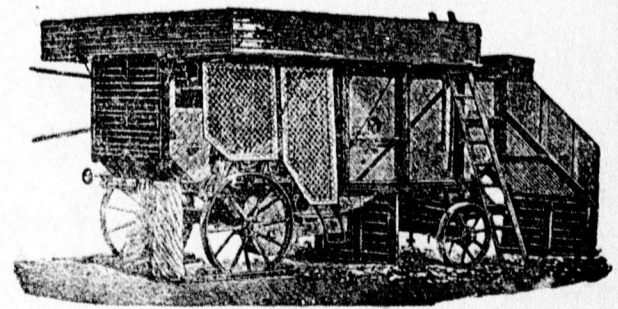
Uj gőzhenger furógéppel (ezilinder) hengerfurásokat s gép-
 ről való leszerelés nélkül vidéken s uj karikákkal együtt pontosan
 készítik.

Ajánlom a mai kor igényeinek teljesen meg-
 felelő uj gépekkel berendezett műhelyemet; s ujo-
 nan felépített gőzcséplőgépeimet, valamint elvialok
 bármilyen gépek teljes kijavítását avagy ujonan át-
 alakítását felelőség mellett; u. m. járgányokat, pet-
 rôleum, gáz, benzín, gőzmotorokat, gőzgépeket-
 gőzcséplőgépeket és mindenféle gépezeteket.

Készíték mindenféle egyenes és hajlított tenge-
 lyeket s mindenféle esztergályozásokat, vas és réz,
 öntéseket, csapágyakat megmunkálva, eltörött vagy
 minta után.

Teljesen uj tüzszekevényeket avagy kijavítását
 s gőzmalom berendezések javítását elvialalom.

Uj villanyvilágító gépeket (Dinamó) teljesen
 felszerelve készíték bármilyen nagyságban.

Eladók

több 6—8 lóerejű M. Allami vasramás uj c-ép-
 lőgépek, 6—8 lóerejű gőzgépek uj használatien-
 gedélylyel teljesen üzemképesek felelőség mellett

ÉPITKEZÉS ELŐTT.

Az újonnan berendezendő szőnyeg osztályom átalakítása előtt, a még raktáron levő összes **futó, ebédlő** és **szalon** szőnyeget, valamint **szövet** és **csipke függönyöket** eredeti gyári árakban

kiárusítom.

Olesé eladás alá kerülnek azidény előre haladása miatt *napernyők* férfi, és gyermek *kalapok*, angol blous zephirek, francia batisztok, delainek a legszebb mintákban, valamint blous selymek.

A már berendezett női divat szalonomban

toilettek a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig 24óra alatt is eszközöltetnek.

A híres Temesvári bőrkeztyük egyedüli elárusítása, különlegességek h. risnyák és övekben.

Ezen kedvező alkalom felhasználását ajánlom a n. é. vevő közönség szives figyelmébe.

Maradtam kiváló tisztelettel

CZILLÉR IMRE áruháza Olaszi, Fő-utca.

ROSENBERG IZSÓ

czementárugyára, beton-, vasbeton- és aszfaltipar-vállalata

Telefon: 67. szám.

N a g y v á r a d.

Telefon: 67. szám.

Kizárólagos képviselők: a „Beocsinyi Czementgyári Unió“ gyáraitól

a „Magyar Aszfalt Részvénytársaságtól“

a „Heunebique“-féle vasbeton rendszerből.

az „Eternit-művek“ szab. azbeszt-pala gyártmányaiából stb. (Dr. Zilinski Sziárd műgyetemi magántanár ter. ei szerint.)

Ajánlkozik mindennemű beton és vasbeton aszfaltozás és aszfalt elszigetelési és »Eternit«-pala fedési munkálatok kivételére.

C s a t o r n á k a t saját gyártmányu, kívül-belül iszapolt, vízhatlan betoncsöveivel eszközöl.

Raktárt tart: Első rendű Beocsini-, Portland- és Román-czementből.
» » Egeresi szobrász és alabastrom-gipszből.
» » Aszfalt fedéllemez és elszigetelő-lemezekből.

Saját gyártmányu diszes czementlapok és
műkövekből.